

IZRAELIO LĖKTUVAI DAUŽO JORDANO UOSTA

PASENUSI JAV KOMUNISTŲ PARTIJA NEBERANDA KALBOS SU NAUJA KAIRE

NEW YORKAS. — Amerikos komunistų partija šaukia gegužės mėnesį savo konvenciją, kurioje bus "renkama" nauja partijos vadovybė. Šį kartą rinkimai gali tikrai būti kitokie, negu paprastai, būna komunistų partijose, kur centro vadovybė iš anksto nustato, kas turi būti išrinktas. Amerikos partijoje atsirado daug dabartinio vado, sovietų patikėtinio Gus Hall priešų. Nors jau visai nusilpusi ir pasenusi. Amerikos komunistų partija šiaip taip dar laikosi Maskvos šelpiama lėšomis, tačiau aklas Maskvos politikos rėmimas komunistams daug kainuoja jaunų, jaunų jėgų.

Prieš seną partijos liniją išėina jaunųjų komunistų vadas Don Hamerquist, neseniai pasitraukęs iš partijos sekretoriato. Prieš Gus Hall išėina pietinės Kalifornijos apygardos vadė Dorothy Healey ir net kitas rusų pataikūnas, senas partijos vadovybės narys Gil Green. Todėl prieš konvenciją Gus Hall važinėja po visą Ameriką, rinkdamas delegatus ir aiškindamas jiems, kad reikia išlaikyti bendrą liniją pagal Kremliaus reikalavimus.

Komunistų partijos Amerikoje skurdimas sunkiai išaiškina, kada visame krašte kraštutinis, radikalų kairiųjų judėjimas vis auga. Universitetuose pilna jaunų revoliucionierių. Jų ypač daug negrų organizuotose grupėse. Jauni negrai komunistai siūlo partijai jungtis su Juodomis Panteromis, su kitais revoliucijos skelbėjais. Tačiau komunistų partija, vykdydama šių dienų Maskvos liniją, atsaisko aiškiau išeiti prieš Amerikos valdžią. Todėl kuriasi naujos Mao Tse Tungo ar Che Gevaros padėkėjų grupės. Jos dabar gresia įsibrauti ir į oficialią komunistų partiją.

Amerikos komunistų sunkumai yra ir tie, kad jie vis dar įsikabinę laikosi "klasikų kovos" principo. Amerikos darbininkams komunistų pažadai ir viliojimai pasidarė svetimi, nes kapitalistiniame pasaulyje jie išsikovoję gerą gyvenimą ir žino, kaip be revoliucijų tą gyvenimą galima dar pagerinti. Todėl kituose kraštuose partijų dėmesys daugiau skiriamas ne darbininkams, bet studentijai. Čia Amerikos partijos vadams nelengva persiorientuoti. Jie vis dar vilioja darbininkus kurių unijos šiandien turi daug dešiniųjų ir net rasistų, ką parodė ir paskutinieji prezidento rinkimai, kuriuose daug darbo žmonių balsavo už George Wallace.

Amerikos komunistų partijai pakenkė sovietų išėjimas prieš Izraelį ir — už arabus. Tas atstūmė nemažai partijos rėmėjų. Daug pakenkė Čekoslovakijos okupavimas, kurį Gus Hall labai karštai gynė. Amerikos partija praradusi ryšį su kairiausiu judėjimu ir su revoliucijos ieškančiais studentų veikėjais, parodė, kad ji neina su Amerikos gyvenimu ir jos nuotakomis, bet akiai seka svetimos valstybės — Sovietų Sąjungos įsakymus ir nurodymus.

Netaikys sankcijų Peru vyriausybei

WASHINGTONAS. — JAV vyriausybė nutarė nebausti Peru vyriausybės už Standard Oil bendrovės turto nacionalizavimą ir netaikyti Hickenlooperio nuostatų, varžančių užsienio paramos davimą tokioms nedraugiškoms valstybėms.

Valstybės sekretorius Rogers pareiškė spaudos konferencijoje, kad Amerika sankcijų Peru

IŠ VISO PASAULIO

ŽENEVA. — Amerikos delegatas nusiginklavimo konferencijoje pasiūlė praktišką planą, kaip sumažinti atominių ginklų atsargas. Pirmiausia tektų sumažinti ir visai sustabdyti urano — 235 gaminimą karo tikslams ir palikti tik taikos reikalams reikalingų medžiagų gamybą. Tarptautinė agentūra turėtų kontroliuoti visus reaktorius ir prižiūrėti, kad susitarimo yra laikomasi.

AARAU. — Šveicarijos sprogimas amunicijos fabrike užmušė 9 ir sužeidė 40 asmenų. Langai išbūrė net penkių mylių atstumė. Fabrikui padaryta daug nuostolių.

TAIPEJUS. — Tautinės Kinijos karinė vadovybė paskelbė, kad jos partizanai komunistinėje Kinijoje trijose vietose puolė kariuomenės įgulus. Tibete net 3,000 vyrų partizanų grupė padarė daug žalos komunistų įgulumams, užmušdama 12 kareivių. Yunano provincijoje buvo net 16 puolimų, kuriuose žuvo 330 komunistų kareivių.

TOKIJO. Hanojaus žiniomis, vienas amerikietis marinas perbėgo į komunistų pusę ir pasmerkė JAV vyriausybę bei karą Vietname.

BELGRADAS. — Jugoslavijos laikraščiai piktai atmeta sovietų spaudos puolimus. Tai esanti kampanija, vedama nežinia kodėl prieš jugoslavų partiją ir jos vadą Tito.

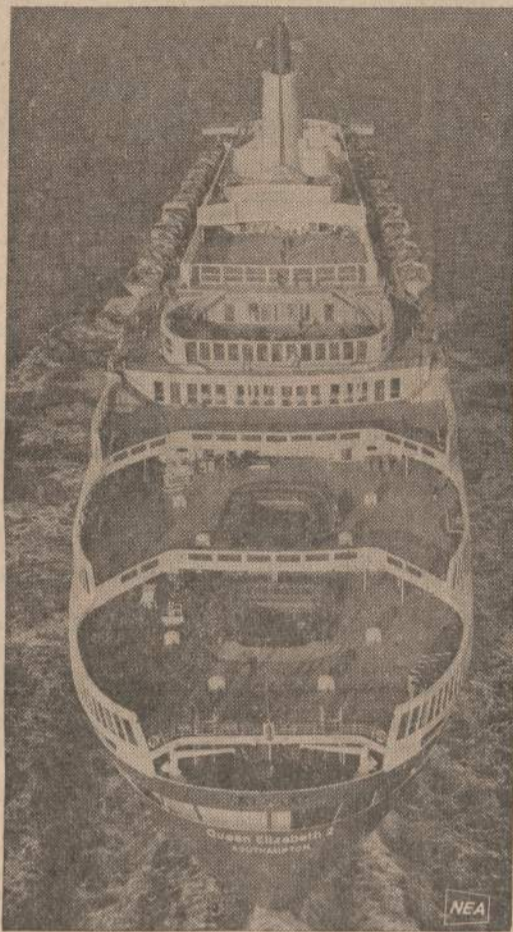
MASKVA. — Naujas JAV ambasadorius Maskvoje Jacob Beam pirmą kartą aplankė užsienio reikalų ministerį Gromyko.

MEMPHIS. — Už Martin Luther Kingo nužudymą nuteistas Earl Ray reikalauja naujo teismo, nes jo gynėjai privertė jį prisipažinti ir jo, kaip reikia, negynė. Jo reikalavimas gali būti patenkintas, nes jį nuteisęs teisėjas neseniai mirė, neatsakęs į jo reikalavimą.

HELSINKIS. — Suomijos komunistai išmetė iš centro komiteto žinomus stalinistus, kurie, pasiūlydami iš partijos kongreso, pažadėjo steigti savo atkirą partiją. Naujame partijos 35 narių komitete nėra nei vieno seno komunisto.

netaikys ir derėsis toliau dėl kompensacijos. Ši žinia Limoje buvo sutikta su pasitenkinimu. Prezidentas Velasco pareiškė, kad Peru santykiai su Amerika po to Rogers pareiškimo pagerėjo.

Amerikos žibalo bendrovė, kurios turtus Peru nusavino, reikalauja 120 milijonų dolerių. Peru neatsisako juos sumokėti, tik reikalauja, kad pirma bendrovė sumokėtų 690 milijonų dolerių, nes tiek pelno kompanija padariusi iš Peru žibalo.

Gegužiu 7 dieną į New Yorko uostą atplauks pats moderniausias britų keleivinis laivas "Queen Elizabeth 2". Tai bus pirmoji šio laivo transatlantinė kelionė. Jis gali vežti 2,000 keleivių. Rudenį šis laivas nuolat plaukios tarp Londono, New Yorko ir Karibų salų.

RUMUNIJOS MINISTERIS MASKVOJE GAUNA NAUJŲ PAMOKŲ APIE VIENYBĘ

MASKVA. — Rumunijos užsienio reikalų ministeris Corneliu Manescu atvyko į Maskvą oficialaus vizito. Spauda sako, kad jo pasikalbėjimai su Gromyko ir kitais pareigūnais buvo draugiški ir šilti, tačiau "Pravda" ta proga vėl įsidėjo straipsnį, kuriame pakartojama Brežnevo doktrina, sakanti, jog komunistinė valstybė turi teisę kitose komunistinėse šalyse įsikūsti, jei mato, kad ten pavojus gresia komunizmui. Rumunija, kaip žinoma, atkakliai gina suverenines visų komunistinių valstybių teises. Ji viena iš Varšuvos pakto valstybių neprisiėdė prie Čekoslovakijos okupavimo.

Paskutinis Maskvos nusivylimas Rumunija ir jos politika įvyko prieš savaitę, kai Rumunijos partija ir vyriausybė nusisuntė Kinijos komunistų partijos kongresui šiltą pasveikinimą. Maskva šį kongresą visai įskritikavo, net tvirtino, kad tai ne komunistų kongresas, bet kažkokios naujos partijos steigimo susirinkimas.

Rumunija stengiasi laikytis neutraliai sovietų-kinų ginčuose. Ji pasisako prieš Kremliaus bandymus primesti Kinijai savo pažiūras ir savo komunistinius receptus. Rumunija laikosi nuomonės, kad kitų komunistinių valstybių ar kitų partijų kelias ir linija yra tik jų vienu reikalas, į kurį kitos negali kištis.

Rumunų ministerio lankymosi proga Pravda rašo: "Marksistai-leninistai tiki, kad socialistinės valstybės turi tarptautinę pareigą daryti ką galima, atitolinti grėsmę, jei kur nors pasitaiko grasinimai bet kurios šalies revoliucijos laimėjimams ir tuo pačiu atsiranda grėsmė broliška bendruomenėi ir socialistiniam suverenitetui. Tuo įsikišimu garantuojama socializmo pažanga, tuo sustiprinama visų socialistinių šalių nepriklausomybė".

Kartu Pravda vėl pasisako prieš nacionalizmą, kuris yra laikomas pagrindiniu Rumunijos komunistų politikos bruožu. Straipsnyje puolamas Pekino

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Senatorius Edwardas Kennedy kritikavo vyriausybės planą statyti gynybos raketų sistemą, sakydamas, kad tos raketos, kurių tikslas sunaikinti rusų puolamąsias raketas, provokuoja sovietus ir kelia ginklavimosi lenktynes. Jas įsirengti Ameriką verčianti ne "logika, bet baimė".

◆ Houstono ligoninėje, pacientas gavęs užvakar kito žmogaus širdį, gavo plaučių uždegimą.

◆ Kovo mėnesį Amerikoje truputį padidėjo bedarbių skaičius. Jų dabar yra 3.4%. Į darbo rinką atėjo nemažai jaunuolių.

◆ Vakar prie Suez'o kanalo, 70 mylių fronte net penkias valandas tęsėsi artilerijos ir lengvųjų ginklų dvikova tarp Izraelio ir Egipto.

◆ Keturių didžiųjų valstybių ambasadoriai vakar tarė New Yorke. Pasitarimai vėl bus tęsiami pirmadienį. Joks komunikatas nepasiekėtas.

◆ Prezidentas Nixonas vakar priėmė Jordano karalių Husseiną.

nacionalizmas, jie vadinami šovinistais — skaldytojais. Tie žodžiai lygiai gerai tinka ir Rumunijai, kuri stengiasi komunistų pasaulyje vesti savitą politiką.

Greit prasidės kalbos su sovietais

WASHINGTONAS. — Valstybės sekretorius Rogers savo pirmoje spaudos konferencijoje pranešė, kad pasikalbėjimai su Sovietų Sąjunga dėl raketinių ginklų apribojimo prasidės dar šį pavasarį ar vasaros pradžioje. Jokių kliūčių tiems pasikalbėjimams nėra. Nors sekretorius pasmerkė Čekoslovakijos užėmimą, tačiau pareiškė, kad tiems įvykiams nebūs leista sutrukdyti santykių pagerinimo su sovietais.

Sekretorius Rogers pareiškė netikėjęs, kad sovietų vadai ruošs pirmieji pulti Ameriką atominiais ginklais, nes toks puolimas galėtų pasibaigti pasaulio sunaikinimu. Jam tačiau sunku esą suprasti, kodėl sovietai gamina labai galingas SS-9 raketą, galinčias nešioti 25 megatonų branduolinius užtaisus.

Kalbėdamas apie Kinijos ir Sovietų Sąjungos santykius, sekretorius pareiškė, kad tie santykiai "įdomūs" tačiau Amerikai nebūtų protinga šį ginčą išnaudoti ir leisti jam trukdyti geresnų ryšių ieškojimui su abiem tom valstybėm.

Apmirusi Kinijos diplomatinė veikla

WASHINGTONAS. — Komunistinės Kinijos vidiniai neramumai labai susilpnino jos diplomatinę veiklą. Jos užsienio reikalų ministeris liko tas pats — Chen Yi, tačiau jis jau nuo rudens savo pareigų nebeina. Jis buvo nemažai kritikuotas revoliucijos metu leistoje spaudoje. Pasaulio sostinėse kinų ambasadorių nebeliko, išimtis tik Egiptas. Kitose sostinėse Kinijos ambasadas tvarko laikini patarėjai ir sekretoriai.

Kinijos komunistų kongreso prezidiume užsienio reikalų ministeris Chen Yi paskelbė iš eilės 20-je vietose. Pirmieji 24 surašyti pagal jų svarbumą partijoje, o likusieji 152 kongreso prezidiumo nariai paskelbti alfabeto tvarka. Tas rodo, kad ministeris Yi jau visai netoli įtakingųjų asmenų sąrašo galo.

Diplomatinis apmirimas pasireiškia ir tokiais dalykais, kaip Kanados ir Italijos pasiūlymai Kinijos diplomatus su Kinija diplomatinis ryšius. Kinija iki šiol ir šį pasiūlymą nieko neatsakė. Manoma, kad po kongreso ir po naujos vadovybės patvirtinimo, Kinija paskirs ir naujus diplomatus ar sugrąžins į senas vietas buvusius.

Windsoro kunigaikštis, atplaukęs į Vairo, dega pykę ir kalbasi su laikraštininkais. Jis buvo priverstas atsakyti Anglijos karaliaus sosto, o dabar niekur neranda ramybės.

JORDANO KARALIUS WASHINGTONE IEŠKO JAV UZTARIMO PRIEŠ ŽYDUS

WASHINGTONAS. — Jordano karalius Hussein atvyko pas prezidentą Nixoną bandyti dar kartą rasti išeitį Palestinoje. Jis pareiškė, kad jei keturios didžiosios valstybės neras greitai sprendimo, tai Viduriniuose Rytuose vėl kilis didelis karas, kuris gali įvelti ir pašaliečius. Jei Jungtinėms Tautoms nepavyks išspręsti žydų-arabų konflikto, tada visi arabai taps partizanais.

Nauji ambasadoriai

WASHINGTONAS. — Baltieji Rūmai paskelbė, kad prezidentas paskyrė keturis naujus Amerikos ambasadorius. Paprastai, pasikeitus prezidentui, ambasadoriai įteikia atsistatydinimo pareiškimus. Prezidentas, pagal savo nuožūrą, vienus pakeičia, kitus palieka. Šį kartą nauji ambasadoriai paskirti Indijai, Suomijai, Jugoslavijai ir Ispanijai.

Naujas ambasadorius Jugoslavijoje bus William Leonhart. Jis jau anksčiau yra tarnavęs Jugoslavijos ambasadoje. Sakoma, kad jis pirmas pastebėjo ir pranešė Amerikos vyriausybei apie Stalino ir Tito nesutarimus prieš 20 metų.

Ambasadoriumi Indijai paskirtas buvęs New Yorko senatorius Kenneth Keating. Jį senato rinkimuose 1964 m. nugalėjo sen. Robert Kennedy.

Suomijon siunčiamas Val Peterson, buvęs Nebraskos gubernatorius, dirbęs įvairiose pareigose prez. Eisenhowerio laikais, vėliau buvęs JAV ambasadorium Danijoje.

Robert Hill, naujas ambasadorius Ispanijoje, pakeis buvusį New Yorko merą Robert Wagnerį. Jis irgi senas respublikonų veikėjas, buvęs ambasadorium Costa Ricoje ir El Salvadoro.

Demokratų tarpe atsirado plyšys

ČIKAGA. — Visai Amerikai vakar buvo įdomu, kuo baigsis Čikagos 44-to "wardo" aldermano pakartotini rinkimai. Juose susivaržė du demokratai: vienas senos mero Daley demokratų "mašinos" atstovas James Gaughan, Cook apskrities kontrolieriaus pavaduotojas, o kitas — naujas demokratas William Singer, 28 metų.

Rinkimuose nei vienas jų negavo daugumos, nes buvo ir kitų kandidatų. Gaughan surinko 7,983 balsus, o Singer 7, 201 balsą. Kitus 4,603 balsus nusisėš respublikonų atstovas Quincy White. Jis perrinkime rėmė Singerį.

Rinkimų kampanija buvo aštri ir karšta. Senųjų demokratų kalbėtojai kaltino Singerį, kad jam padeda visokie Hipiai, kairieji radikalai ir kiti Amerikos gyvenimo būdo priešai.

Kampanijoje iškilo ir semitizmo klausimas, nes 44-tame "warde" apie 35 nuosimčiai gyventojų, ypač prie ežero esančiuose dideliuose apartamentiniuose namuose yra žydai. "Wardas yra į šiaurę nuo miesto centro. Singeris irgi žydas.

Singeris rėmė ir didieji Čikagos laikraščiai, o Gaughan — darbininkai iš vakarinės to "Wardo" dalies, daugiausia italų, švedų, vokiečių kilmės.

Šias eilutes rašant dar nebuvo žinoma, kas laimėjo rinkimus, tačiau buvo manoma, kad šį kartą mero Daley demokratams teks

Tuo tarpu, naujas susišaudymas vėl sukėlė įtampą Jordano-Izraelio pasienyje. Šį kartą — pietuse, prie Akabos įlankos, kur netoli vienas kito stovi du svarbūs uostai — vienintelis Jordano išėjimas į jūrą Akaba ir Izraelio uostas Eilat, per kurį ateina beveik visos Izraelio žiabalas. Karas tada ir prasidėjo, kai Egiptas pradėjo blokuoti Eilat uostą.

Izraelis pranešė, kad arabų minosvaidžiai ir Katiušos apšaudė Eilat miesto centrą. Sausimas prasidėjęs 4 val. ryto ir sužeidė 13 izraelitų, jų tarpe 9 sunkiai. Už valandos Izraelio lėktuvai puolė Akabos miestą. Ties du miestai yra tik trijų mylių nuotolyje viens nuo kito. Čia iki šiol mūšių n'ebuvo, nes abi pusės bijo keršto veiksmų. Jordanas paskelbė, kad 8 arabai buvo užmušti ir devyni sužeisti.

Jordanas dėl šio Izraelio lėktuvų puolimo vėl kreipėsi į Saugumo Tarybą. El Fatah partizanų vadovybė tvirtina, kad Izraelis puolė pirmas.

Į Eilatą tuoj atvyko Izraelio gynybos ministeris gen. Dayanas ir štabo viršininkas Haim Barlev. Dayanas pareiškė, kad Jordano kariuomenė turi prižiūrėti, kad partizanai šioje fronto dalyje nevykdytų savo puolimų, nes nuo to nukentės tik civiliai gyventojai.

Valstybės sekretorius Rogers savo spaudos konferencijoje pareiškė, jog keturios didžiosios valstybės bandys surasti bendrą formulę, kuri bus priimtina visiems. Jei pasaulis susitartų dėl sprendimo, tai viešoji opinija neleistų Viduriniųjų Rytų vyriausybsms tą sprendimą atmeti. Svarbiausias Amerikos pasiūlymas keturių didžiųjų konferencijai yra gauti visų konflikte dalyvaujančių valstybių pareiškimą, kad Izraelis egzistuoja kaip valstybė ir turi teisę toliau egzistuoti. Jordanas ir Egiptas su tuo linke sutikti, tačiau Sirija ir Irakas — ne.

NEW YORKAS. — Meras Lindsay paskelbė New Yorko Varsuvos Geto atminimo dieną, kuri bus balandžio 15 d.

HONG KONGAS. — Japonija pasirašė su Kinija naują prekybos sutartį. Kinijos pareiškime sakoma, kad Japonija pripažinusi, jog dėl blogų praeities santykių buvusi kalta japonų vyriausybė, nes ji rėmusi Chang Kai Shek, padedanti Amerikai išnaudoti Azijos žmones. Japonų delegatai sutikė, kad Taiwanas esąs Kinijos teritorijos dalis.

ALZIRAS. — Moterų sąjungos suvažiavime priimta rezolucija, pasisakanti prieš poligamiją. Alžiro moterys nutarė, kad vyrai turėtų turėti tik po vieną žmoną.

nukentėti. Iš 50 vietų Čikagos miesto tarybos narių Daley organizacijos demokratai turi 37, nepriklausomi demokratai turi penkis ir respublikonai — septynias vietas.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

VI METAI

NR. 14 (238)

PRIE AKADEMIKŲ ŠTABO PALAPINĖS

Rako žuolyno pavėsyje verda administracinis darbas.
V. Bacevičiaus nuotr.

Egzaminai akademikų skaučių spalvoms įsigyti

VISADA ATSAKO

Į GYVIAUSIUS KLAUSIMUS

J. Raslavičiūtės akademinis bandymas iš apsilankymo Lietuvoje ir šiandieninės gyvenamosios patirties

Akademių skaučių Draugovės tradicijomis, kandidatės savo baigiamuoju stažo laikotarpiu turi paruošti ir apginti pasirinktą lituanistinę temą, kad gautų studentiškas spalvas. Jolanta Raslavičiūtė pagavo bene aktualiausia reikalą, kuris yra labai rūpimas visose mūsų lietuviškose institucijose: lietuviškas išsilavinimas. Ji nagrinėja rašomajame darbe, pavadintame "Lietuviškumas Lietuvoje ir Amerikoje".

Sesė Jolanta sėkmingai apgynė šią temą savo sesių tarpe kandidatų apklausinėjimo metu. Jai buvo spalvos duotos Čikagos skrysius metinės šventės savaitgalį. Sesė Jolanta taip pat yra ASD Valdybos narė.

Mums bus įdomu įsigilinti į jaunosios akademikės samprotavimus.

★

Tautiškas lietuviams, kaip ir kitiems Europos gyventojams, buvo skiepijamas nuo mažens ir dar ir dabar tebėra svarbus reiškinys lietuvių gyvenime. Bet lietuviškumo išsilavinimas šiais laikais žymiai pasunkėjęs, nes lietuvių yra išsišlavę po pasaulį tarp kitataučių. Esant tokiai padėčiai, kyla klausimas: kiek ilgai lietuvių pajėgs išlaikyti lietuviškumą ir kur tas lietuviškumas ilgiau išsilaukys — Lietuvoje ar Amerikoje?

Amerikoje lietuvių tarpe yra nuomonė, kad lietuviškumas Lietuvoje yra dideliame pavojuje.

Neseniai man teko aplankyti Lietuvą

Ir iš savo įspūdžių priėjau išvados, kad dabartinėje Lietuvoje lietuviams lietuviškumas nekyla jokios problemos, jis yra natūralus ir savaime suprantamas. Palyginus su praeitimi, jų lietuviškumas ne tik nesumažėjo, bet pasidarė gal net atsparesnis. Gyvendami natūraliose savo krašto aplinkose, kur gyventojų daugumą sudaro lietuviai, ir kur kasdieninis gyvenimas nėra atskirtas nuo lietuviškų pagrindų, jie neturi sunkumų išlaikyti savo tautinį charakterį, neturi jokių abejonių, kad gimę lietuviais, jie niekuo kitu ir negali būti. Tuo atžvilgiu jiems žymiai lengviau nei mums: mokyklose dėstoma lietuviškai, visi kalba, dainuoja ir galvoja lietuviškai. Vieno žodžiu, jų gyvenimas, koks jis bebūtų, vyksta lietuviškoje dvasioje.

Bet ir Lietuvoje yra svetimos žemės pavojus, nes rusai visą laiką stengiasi sutrukdyti tas

palankias sąlygas (lietuviškumo išsilavinimo). Kartu su savo politine ideologija jie priima ir rusų kalbą, rusų istoriją ir literatūrą bei kitus mokslus. Kitaip tariant,

rusifikacija vyksta visais frontais: politiniu ir kultūriniu.

Bet lietuviai priešinasi rusifikacijai. Nenatūralus reikalavimas, kad visi mokiniai Lietuvoje jau antroji klasė turi pradėti mokytis rusų kalbos, lietuviams labai neigiamai veikia. Jau vien tik pati prievarta iššaukia pasipriešinimą žmogui, nors jis ir negali jo parodyti, nors ir turi klausyti. Bet ta prievarta nepakeičia nei jo galvoje, nei jo nusistatymo, nei pagaliau pastangų ją kaip nors pakreipti savo naudai.

Pav., Rusijoje yra 10 metų pradžios ir vidurinės mokyklos sistema ir šią sistemą okupantai norėjo įvesti Lietuvoje. Bet lietuviai pasipriešino tuo pretekstu, kad svetimos kalbos, t. y., rusų kalbos privalomas mokymas apsunkina mokinį ir todėl jis turi turėti vienus "ekstra" metų programai išėiti. Tuo būdu lietuviai laimėjo, kad lietuviškos mokyklos baigimas duoda žmogui didesnę išsilavinimą nei rusiškos. Jie mokėjo prievartą išnaudoti savo naudai.

Rusų pastangos surusifikuoti lietuvius tur būt bus bevaisės šioje generacijoje, nes tėvų ir natūralios aplinkos įtaka yra dar labai stipri tautinės dvasios išsilavinime. Bet tas rusifikacijos procesas vis dėl to slenka pirmyn visokiais keliais. Pav., yra teigiama, kad prieš 20 metų Lietuvoje buvo apie 95% lietuvių, o šiuo metu apytikriai tik 65% gyventojų yra lietuviai. Taigi, rusai mėgina įsistiprinti krašte visokiais būdais ir eventualiai paveikti lietuvių gyvenimą taip, kad jis nesiskirtų nuo Rusijos, t. y., kasdieninis gyvenimas vykėtų rusišką dvasioje.

Tos pastangos ir jų rezultatai jaučiami jau dabar. Pav., kai Vilniuje įėjai į krautuvę ir praei duonos ar kas ten bebūtų,

ILIUSTRACIJA IŠ NAUJAUSIO AKADEMIKŲ SKAUTŲ ŽURNALO "MŪSŲ VYČIO"

"Sesės Penkoje Tautinėje Stovykloje".

Gerimanto Peniko nuotr.

pardavėja, kuri yra rusė, apsimeta nesuprantanti, o jei suprantą — neatsako. Ji laukia, kol paprašysi rusiškai, ir tik tada patarnauja, jei tai patarnavimu galima vadinti. Kitą kartą žmogus, nenorėdamas sugaišti laiko ginčytis, krautuvė jau automatiškai kalba rusiškai. Po ilgesnio laiko jis jau savaime prie to pripras ir nebegalvodamas kalbės rusiškai.

Taigi pavojus yra toks, kad laikui bėgant rusizmas nejučiomis paskleis savo įtaką kasdieniniame gyvenime ir lietuviams, taip pat nejučiomis, jai pasiduos.

Rusų gabenimas į Lietuvą, o lietuvių — į Rusiją irgi labai pavojingas. Studentas, baigęs universitetą, gauna darbo paskyrimą. Dažnai pasitaiko, kad tenka dirbti už Lietuvos ribų — Rusijoje ar Latvijoje ar kitur. Per trejus metus jis lengvai gali pasiduoti naujos aplinkos įtakai, per tuos metus ne vienas apsisveda kitatautę ar visai nebegrįžta į Lietuvą, kur mažiau uždirbtų, ir todėl gyvenimo sąlygos būtų sunkesnės.

Nors ir Lietuvoje yra kliūčių, bet

Amerikoje lietuviškumo išsilavinimo padėtis yra dar tragiškesnė.

Lietuviai čia atvyko kaip svečiai į svetimą aplinką, kur jų lietuviškumo išsilavinimas ar pradimas neturi jokios reikšmės kraštui. Jie čia neturi tos dėkingos natūralios aplinkos, kurią turi Lietuvos lietuviai. Be to, lietuviai sudaro tik labai nedidelį mažumą šio krašto gy-

ventojų tarpe ir todėl jų tautinis charakteris ir jo išsilavinimas yra labai nedėkingoje svetimoje aplinkoje ir pareina grynai nuo jų pačių pastangų.

Amerikoje lietuviškumo ugdymo sąlygos yra palankios tik tiek, kad čia tautiška skleistų galima visai laisvai ir prieš jį niekas nekovoja. Bet kasdieninio gyvenimo aplinkybės daro savo įtaką: visas susižinojimas vyksta anglų kalba, tiek darbe, tiek mokyklose, tiek gyvenamosios vietos aplinkoje. Jos nemokėti neįmanoma, kaip ir neįmanoma jos kasdien nevertoti.

Mūsų generacija, bent dauguma, dar laikome, kad lietuvių kalba yra mūsų gimtoji kalba, kad Lietuva yra mūsų tėvynė.

Bet jau ir mes sklandžiau kalbame angliškai nei lietuviškai ir esame geriau susipažinę su šio krašto reikalais nei su Lietuvos. Lietuvių kalbos mokėjimas yra skatinamas tėvų, ne aplinkos. Netekę tėvų įtakos, gal neteksim ir to skatinimo mokyti ir kalbėti lietuviškai.

Amerikoje lietuviškumas pareis taip pat nuo to, kiek lietuvių bus susipratę ir kaip ilgai išliks vieningi. Vien jau todėl, kad esam mažuma, yra sunkiau atsispirti toms nepalankioms aplinkybėms, kurios supa mus. Lietuviams vaikams dažnai atrodė, kad tas lietuviškumas yra kažkas "ekstra" jų eiliniame gyvenime, be kurio būtų patokingos natūralios aplinkos, kurią turi Lietuvos lietuviai. Be to, lietuviai sudaro tik labai nedidelį mažumą šio krašto gy-

vi, nes turi mokytis ilgiau negu kiti apylinkės vaikai. Tuo būdu visas, kas lietuviška, pasidaro "ekstra" ir lietuviškumu rūpinamės tik atliekamu laiku.

Taigi, sulyginę Lietuvos ir Amerikos sąlygas lietuviškumui išsilaukinti, galime padaryti tokias pagrindines išvadas:

1. Lietuvoje lietuvių persvara sulėtina rusifikacijos procesą. Amerikoje tuo tarpu svetima įtaka greitesnė, nes čia lietuvių yra mažuma.

2. Lietuvoje rusifikacija eina drauge su politine įtaka prievartos keliu. O prievarta iššaukia pasipriešinimą. Amerikoje yra laisvė, kurios apsvaiginti žmonės netenka skatinimo kovoti, nes nėra priešų.

3. Lietuvoje gyvenimas vyksta natūralioje lietuviškoje aplinkoje, kurios svarbiausias veiksnys yra nuolat vartojama lietuvių kalba. Amerikoje aplinka yra svetima, joje lietuviškumas

AKADEMIKŲ SKAUTŲ IR SKAUCIŲ VELIAVOS

Penkoje Tautinėje Stovykloje 1968 m. vasarą.
Gerimanto Peniko nuotr.

išsilaukio tiek, kiek pastangų jam išlaikyti lietuviškai padeda. Lietuvių kalbos vartojimas čia irgi labai ribotas ir reikalauja "ekstra" pastangų.

Nors lietuviškumo išsilavinimas Amerikoje ir Lietuvoje vyksta skirtingose sąlygose ir nors jis lig šiol yra vis dėlto stipresnis Lietuvoje, ta anti-lietuviškumo procedūra yra reikšminga abiejose kraštuose. Ji eina skirtingais keliais, bet jos įtaka veda prie to paties rezultato — prie nutautėjimo. Ar šis nutautėjimas yra neišvengiamas, aš nežinau, bet lietuvių išsilavinimas Amerikoje bei Lietuvoje yra sunki ir labai aktuali problema. Lietuvoje betgi jis turi daugiau galimybių ilgiau ir stipriau išsilaukinti. Kiek ilgai jis išsilaukys, pareis nuo pačių lietuvių susipratimo ir atsparumo. O lietuviams ten, mano manymu, yra gan atsparūs.

Lygiai ir mūsų tautinis išsilavinimas pareis nuo mūsų pastangų ir pasiryžimo: ar mes ne tik žinome, bet ir jaučiamės lietuviškai, ar mes ne tik kalbame, bet ir dirbame, kad mūsų tauta išsilaukintų.

Tiems, kurie yra abejingi ir neapsisprendę, patarčiau nuvažiuoti į Vilnių ir nuo Gedimino kalno pažvelgti į po kojomis išsiplėtusį miestą. Tas, kuris nesijus savam krašte, nenorės už jį kovoti ir nesididžiuos esąs lietuvis, tas jau žuvs mūsų tautai. Bet abejoju, kad toks atsiras.

Šaltiniai

Sužiedelis, Simas, "Lietuvių Tautos Likimas", Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Antrojo Seimo Darbai, Toronto, Time Press, 1963, 66-74. Tautrimas, R., "Rusifikacijos reiškiniai Lietuvoje, II". Metmenys, 15 Chicago, Morkūnas Printing, 1968, 145-164.

Adamkavičius, Valdas V., "Jaunoji Karta ir Lietuvių Išsilavinimas", Lietuvių Bendruomenės Antrojo Seimo Darbai, Toronto, Time Press 1964, 92-99.

APIE KALBŲ MOKĖJIMĄ

Žmogus visomet daug aiškesnis, nuosirdesnis ir apskritai žmoniškesnis, kada jis dvasiškai tarpsta prigimtu būdu ir prigimta kalba apsiireiškia. Bet tai gerai galint ir toliau dar vienos kalbos pasimokius, tūliems gabumams lyg vartai atsiveria. Toks žmogus tada gali ir daug darniau santykiuoti su kitataučiais. Ir visai keista yra, kad ypač didžios tautos nori kitoms savo kalbą primesti, neleidamos joms pilnai išsiuoklėti savo kalboje. Juk taip įsitraukia į savo tautą tik menkesnius žmones. Prisimintina bet yra dar ir tai, kad menkintis žmogelis ir tūly kalbų išmokęs, vis atsiliks nuo gabesniųjų, kurie brenę vien su tėvų kalba.

Vydūnas

(iš Kalėjimas—laisvėjimas)

LIETUVIŲ BALDU KRAUTUVĖ
ROCKWELL FURNITURE CO.
 2615 West 63rd St., Chicago, Ill. Tel. WA 5-1711
 Biznyje virš 20 metų.

Puikiai ir gražiai baldai už labai prieinamą kainą. Apsilankykite. Sav. R. KATCH yra vidaus dekoratorius, todėl patars ir padės išdekoruoti kambarius ir pritaikys baldų apstatymą.

There's no place like home for the holidays.

As you know, Christmas is something special in America. That's because America is something special. Why not give somebody a small piece of our home for Christmas. A U.S. Savings Bond. It's a gift that'll help keep Christmas future as good and safe as Christmas past. After all, it's the only country we've got.

GIVE U.S. SAVINGS BONDS

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

VARTAI Į DANGŲ IR KAS TOLIAU

Kaip Amerika palaiapsniui užkariavo erdvę

3

Pirmasis Jungt. Valstybių žemės satelitas Explorer I pradėjo savo istorinį aplink žemę skraidymą, paleistas iš Cape Kennedy 1958 metų sausio 31 d. Po to NASA pradėjo laidyti oritūrti ir atspėti satelitų Tiro serijas kaip tai Telstar, Early Bird, Echo, Syncom ir įvairius kitus komunikacinius įsisiėkimui, komunikacijai, navigacijai tarnaujančius satelitus, mėnuliui nufotografuoti satelitą Ranger, toliau ant mėnulio nutūpusį satelitą Surveyor, Lunar Orbiter ir daug kitų, kuriems buvo naudojamos Delta ir Agena raketos.

Erdvėlaiviai, tai yra vežimai žmonėms erdvėse, pirmiausia pradėti skraidyti orbitoje aplinkui ir arti žemės su Mercury ir Gemini raketomis. Kai pažanga pasiekė to, kad jau buvo galima skristi į mėnulį, raketų pareigas iš Mercury ir Gemini perėmė Apollo su Saturno užtaisais.

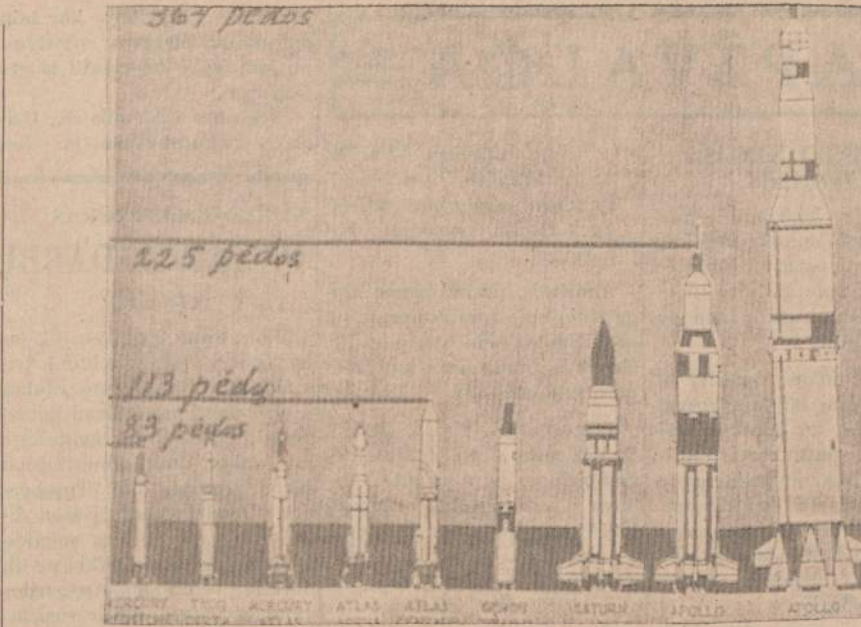
Erdvėlaiviai (gaila, kad dar neturime geresnio pavadinimo žodžiui (spacecraft) su žmonėmis skraidyti orbitoje arti žemės pradėjo su Mercury ir Gemini raketomis, iš kurių kelionės į mėnulį perėmė Apollo su Saturno raketomis.

Jupiter C pabūklas pirmąjį satelitą — 32 svarų Explorer I išmetė į orbitą aplink žemę su 82,000 svarų jėgos; Atlas jau pasiekė 360,000 svarų šaunamosios (stumiamosios) jėgos, išmesdamas jau 3,500 svarų Mer-

kurių į orbitą aplinkui žemę, gi Saturn V, kurs išmetė Apollo 8 su astronautais Bormanu, Loveliu ir Andersonu į orbitą aplinkui mėnuli, jau turėjo 7,500,000 svarų stumiamosios jėgos, gi pats erdvėlaivis Apollo 8 jau svėrė 90,000 svarų.

Apvažiuojant šį iki paskutinėi dienai neužmirštamą turą, buvome du kartu leisti užėiti vidun pasidairyti. Vienas yra didžiulis pastatas, vadinamas Flight Crow Training Building, kur astronautai apmokomi skridimo erdvėlaiviais. Ilgose salėse buvo įrengtos visokiosios "pekliskos" kameros, labirintai ir į dinosaurus panašios mašinos — modulių simulatoriai, kurių viduriuose astronautai turi tiek apsiprasti ir tiek išmokti bei įsidėti sudėtingiausias situacijas, kad paskui gali ir miegodami operuoti. Pasirodo, ne lengvesnė padėtis ir likusiųjų žemėje, kurių pareiga yra iškristusių astronautų kursą kontroliuoti. Sėdi vienas operatorius, panašiai kaip vargonininkas prie klaviatūros, tik tas skirtumas, kad vargonininkas savo visą klaviatūrą sėdėdamas rankomis pasiekia, o čia šimtai mygtukų užima trijų kambarių sienų didumo lentą...

Antra vieta, kur ilgiau suitojome ir gavome vidun sueiti, yra paskutinioji, pati didžioji ir svarbioji stacija, tai yra naujausioji erdvėlaivių iššovimo vieta — Launch Complex 39, iš

Čia lyg parode sustatyti visi sviediniai, pradedant 83 pėdų aukščio satelitu Mercury-Redstone, baigiant 367 pėdų aukščio erdvėlaiviu Apollo-Saturn V. Visus juos ir daug kitų, kad ir ne tokia išrikiuota tvarka, galima matyti apvažiuojant Kennedy Erdvių Centra.

kur išmetami mėnulio astronautai Apollo 8, 9, 10 ir 11 erdvėlaiviais su milžiniškosios Sa-

turn 5 raketos stumiamąja pagalba. (b. d.) J. Pr.

DVEJOS VELYKOS PAEŽERIAIS

Retai taip pasitaiko, bet šį kart pasitaikė, kad Vytautas Cepas dvi dienas iš eilės buvo laivas nuo linotipo, o kadangi buvo neseniai pirkęs naują Mustangą ir dukrelė Rasa su gerais aukšt. mokyklos pažymiais buvo baigusi vairavimo kursus ir egzaminus išlaikiusi, tai sumanė per Velykas pabėgti iš miesto. "Tu, Juozuk, pažįsti paežeres, pasakok kur — ir važiuojam!"

Ežeras nuo Chicagos turi du galus — pietinį ir šiaurinį. Sutarėm abiem galam skirti po vieną dieną. Velykų šeštadienis teko Sandūnams ir dar toliau.

Nuo Indianos valstybinio kopų parko iki Ilinojaus valstybinio parko yra distancija, kuriai arklio gadyneje pervažiuoti būtų visos Didžiosios Savaitės prirėikė, o motoro gadyneje būtų poros valandų užtekę, jei ne tie paviešėjimai, kurie tą distanciją pratęsė iki dviejų pilnų dienų... Šventėme dvejas Velykas — žydiškas ir krikščioniškas: Subatą ir Sekmadienį.

Michigano ežeras Velykoms pasirodė visame savo majestote. Labai seniai bebuvu tekę senį Michigana matyti tokį išėjusį. Pravažiuojant tarpą nuo Mildažių Lakeside vilos Beverly "Ro-roose", per Michigana, New Buffalo, Union Pierą iki Swifto farmos Lakesidėje ežerą teko kartkartėmis stebėti pro automobilio langą ir keletą kartų net višiškai arti priėjus. Tokio puotojimo, taškymosi, haubimo ir atkaklaus į krantą lipimo seniai beteko matyti. Iš įsiutimo net paežerės plentą per Beverly Shores nugriovęs, taip kad paskui mūsų važiuojantieji privaziavę Kalvaityną sukite dešinėn, nes Vakacijų Rojus (Vacation Paradise) tu keliu nebesiekiamas ir nebesiekiamas dėl to, kad gerą kelią tarpą ežeras aneksavęs ir okupavęs...

Gerai dailininkai moka įsivaizduoti ir pavaizduoti audringas jūras kaip furijas, jojančias Apokalipsės žirgais; baltakarčiai britvonai apsiptoję, per šnerves šniokšdami dideliais šuoliais šokte šoka, tartum oru lekia, sukeldami nežemišką dundėjimą, žvangimą ir kurtinantį triukšmą. Toks šią dieną buvo Michigano ežeras — sausumos įkalinta didelė jūra, kuri įvairiais metų laikais, ypač sezonams besikeičiant sukelia riaušes, žygiuoja, laužiasi į krantus ir pridaro nuostolių. Michigano sukilimą gali persistatyti kiekvieną jo bangą įsivaizduodamas atskiru raiteliu ant žirgo, o tokių baltakarčių šniokštantių, putojančių žirgų šuoliais skriejančių pilnas ežeras iki horizonto! Michigano ežeras audros metu tinka lakiausioms fantazijoms, tik reikia tuo metu ne ežere laivelyje būti, o saugiai

krante kiūtoti ir savo vaizduotė keleriopai padidinti, kad bangų žirgai tikrais gigantais pastotu, piestu atsisotų, šnarkštų, prunkštų ir aukštyn šoktų, maždaug kaip per Žalgirio mūšį Vytauto totorių kavalerijos divizija.

Kas sakė, kad Michigano ežere paukščių nebėra? Paukščių yra, kad tik žuvies ir audrų. Voromis, eskadrilėmis, lyg alijantų bombonešiai bombarduodami nacių Pinemundę, didelės žuvėdros iš padebesų sklاندė iki pačių bangų, savo ilgais sparnų galais vandenių kupras užgudamos ir vėl aukštyn nerdamos. Ar joms Coho laišų gaudymo kontestas buvo sėkmingas, neteko pastebėti, nes nebuvo laiko ilgai stebėti, nes patys turėjome viešėti. Iš mūsų grupės nukentėjo tik Raselė, kuri pozuodama foto nuotraukai vos spėjo į paplūdimį nubėgti, kaip pasalkandiška banga tyliai tyliai pažemiais priselinsusi staiga visą kibirą vandens su smėliu išpylė į batukus.

Kur geresnes Velykas rasi, jei ne pas Juozą ir Valeriją Pučkorius. Manote, kad rezortuose gyvendami savose rezidencijose reziduodami pensininkai tik foteliuose sėdi ir į televiziją žiūri? Nieko panašaus! Jie ten daugiau problemų turi negu mes čia didmiestyje praužvusieji! Vieni paukštukai iš paties ryto prie langų atskridę lesti iš pratimo tebeprašo, kai kiti jau dėl lizdų, kūzavų ir paukštynčių mušasi-pešasi, tretieji jau lizdus krauna ir pačius savininkus bara bei iš kiemo lauk varo, kai reikalas yra pro lizdeliui pasirinktą medį ar krūmelį praeiti. O gi gėlės, kurių ištiesa botanika viena po kitos iš žiemės guolio jau keliasi, gatavai sukrautus žiedus iš žemės patalo laukan neša ir šeiminkės dėmėsio laukia. Pilnos rankos darbo. Beje, šį šeštadienį Valerijos gimtadienis; tai yra X gimtadienis. New Buffalo buvo šventiškaai nusiteikęs ir šeštadienis atrodė tikros Velykos.

Union Piere atrodė lyg po atominio karo: visur nyku, viskas tuščia, tik vienu vanduo tyvuliuoja, kitur dūmai rūksta... Iš gyvų likusių žmonių radome Petrą ir Marelę Lengvinus nuosavą vilką — šunį aptvertoje kiemo dalyje belodinančius. Danų remontas šiomet sutrukdęs išvažiavimą į pietus, bet ir nesigaili. Tokį puikų paežerės orą turėdami, išlepimas būtų dar geresnio ieškoti puikiai žinant, kad geresnio neras.

Bet ežeras pridareš didelių "zbitkų": paplūdimio pakrantę pavertęs tikra pakriauše, taip kad nusileisti prie vandens reikia kaip iš anrojo aukšto kopėčiomis žemyn lipti. Kadangi diena yra su galu

ROCKFORD, ILL.

Pietūs ir miesto ponai

Rockfordo lietuvių kolonijos organizacijų darbuotojai Jonas Kiznis, Kazys Rutkauskas, Petras Šernas, adv. Leonardas Remenciū, Jonas Rumėikas ir kt. permatė reikalingą surengti pietus kaip ir atsidėkojant miesto majorui už prisidėjimą surengiant Lietuvos Nepriklausomybės Vasario Šešioliktosios minėjimą — už nuosirdų lietuvių delegacijos priėmimą, Vasario Šešioliktai arba Lietuvos Dienai rezolucijos pasirašymą bei su lietuvių delegacija nusifotografavimą ir t. t.

Pietūs įvyko praeitą sekmdienį (Verbų dieną) 2 val. popiet Lietuvos klubo didžiojoje salėje. Pietų apsilankė miesto meras su žmona ir dvyniu broliu, kurių nuo vienas antro negalima atskirti, bei daug kitų miesto valdininkų su žmonomis. Kartu su mūsų tautiečiais svečių buvo su viršum du šimtai žmonių, bet būtų buvę dar daugiau, tik per trumpą laiką daugelis nespėjo sužinoti.

Pietų programą pravedė adv. Leonardas Remenciū.

Lietuvių bažnyčios kunigui Dalkui atkalbėjus maldą prieš miestą majorą tarti žodį. Majoras savo kalboje išreiškė lietuviams nuosirdžią užuojautą, kad jų tėvų žemė yra laikinai svetimųjų okupuota ir pagyręs lietuvius, kad nepamiršta savo gimtojo krašto bei tautinių papročių, kitą kalbos dalį pašventė rinkiminei propagandai, mat, už kelių dienų turi įvykti rinkimai ir jis pats nori būti perinktas naujam terminui. Be to kalbėjo Ilinojaus valst. senatorius,

Winnebago apskrities viršininkas ir kt.

Pietūs buvo tikrai geri ir praejo įspūdingai. Rengėjai ir lietuviai bendrai buvo patenkinti skaniais valgiais ir proga pabendrauti su savo miesto valdžia. Visi svečiai ir viešnios labai puikiai atrodė ir buvo geriausioje nuotaikoje. Rengėjams kreditas. Svečiai pamėgo mūsų klubą iš lauko ir iš vidaus.

Zvalgas

Juodųjų velykinis paradas sutraukė 65,000 žmonių

Chicagos negrai surengė vadinamąjį "juodųjų velykinį parodą", kuriame, kaip apskaičiuojama, dalyvavo apie 65,000 žmonių.

Paradas prasidėjo prie Dr. Martin Luther King Drive ir nusitęsė apie 22 blokus.

Dalyvavusių skaičius kai kurių yra žymiai padidintas, Policijos viršininkas Nolan, kuris prižiūrėjo tvarką, sako, jog parade dalyvavo apie 100,000. Parado rengėjai tą skaičių padidina iki 200,000.

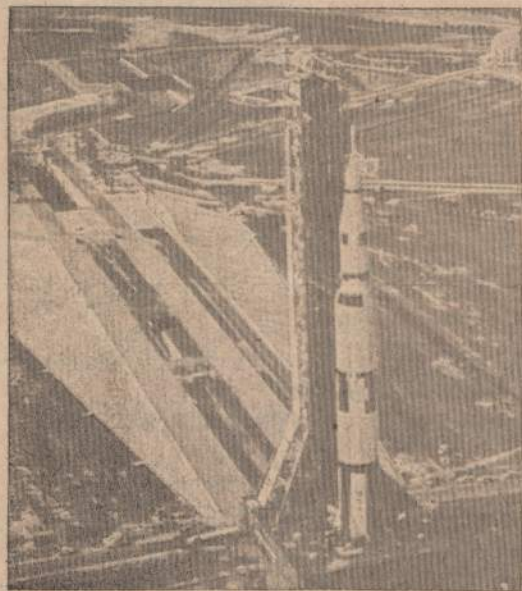
Parade dalyvavo įvairios negrų organizacijos, buvo daug ypatingai papuoštų automobilių su platformomis.

Svarbiausias parado tikslas buvo pabrėžti Afro-negrų kultūrą, negrų atsidekimus ir jų tikslus ateičiai.

Paradas praėjo gana tvarkingai.

PSICHOTERAPIJA

Vienas protinis liginis emė skūstis savo psichiatru: Tai kas kad mane pagydėte! Anksčiau aš manydavau, kad esu Napoleonas, o dabar žinau, kad neau niekas.

Galutinai sustatyta ir ant pabūklo (launcher) platformos pastatyta mėnulio raketa Apollo-Saturn, gabenama specialiu keliu iš Assembly Vuilding į iššovimo vietą, iš kurios pirmieji trys astronautai buvo "iššauti" į mėnulį ir kiti trys neužilgo vėl ten bus įsiūti.

15 Lietuvių Fondo narių metinio suvažiavimo 1969. III. 29, Čikagoje, Jaunimo Centre. Spaudos atstovai, iš kairės: Juodvalkis, K. Bradūnas, A. Bielskus, J. Šlajus, A. Pužas, Pr. Turuta ir inž. V. Kutkus.

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTINIS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIULOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liūdžius, RASTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Zoženko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. Liudas Mikšys, IŠ ISTORIJS ŪKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 358 psl.	\$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 418 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN, ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jasas, BŪK PALAIMINTASI!	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais \$4.00	\$2.00
13. Juozas Švaisas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Raduskas, EILĖRAŠČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENĖ.	\$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10.00
17. Petronėlė Orinaitė, KA LAUMĖS LĖMĖ, 238 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORA IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai	\$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografija, 294 psl.	\$4.00
21. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, lyrika, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienu" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, adresu:

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4%

MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKOTAMS

4 3/4%

TAUPYMO KNYGELIŲ SAŠKAITOMS

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
 In Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.

10 cents per copy, 10 a. o. Saturday

Dienraščio kainos:
 Chicagoje ir priemiestuose
 metams \$18.00
 pusei metų \$10.00
 trims mėnesiams \$5.50
 vienam mėnesiui \$2.00

Kitose JAV vietose:
 metams \$18.00
 pusei metų \$9.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

APŽVALGA

BE MELO NEGALI APSIEITI

Chicagoje leidžiama maskvinė "Vilnis" nėra paprastos žinutės negali parašyti be melo. Meluoja ji apie gerbūvį Lietuvos, neteisėbę rašo ir apie įvykius Chicagoje.

Leonas Jonikas, praeitą savaitę lipdamas laiptais, apsvaigęs, nukrito ir gerokai apsidaužė. Jis paskubomis buvo nuvežtas į ligoninę, kur gydytojai rado paralyžiaus žymių. V. Andriulis, norėdamas pasiguosti kad ne Jonikai vienam tokia nelaimė atsitiko, įdėjo tokį žinią:

"Daug anksčiau "Naujiečių" redaktorius Pijus Grigaitis buvo paralyžiaus pažeistas. Ilgokai negalėjęs eiti pareigų".

Andriulis, pranešdamas blogų žinių apie Joniko paralyžių, pasidžiaugia bent tuo, kad Dr. Grigaitis "daug anksčiau buvo paralyzuotas".

Tikrovė yra visai kitokia. Dr. Grigaitis sirgo, bet jis niekad nebuvo paralyzuotas. Jis buvo gavęs širdies priepuolį 1965 metų birželio 29 dieną, bet atsigavo. Praeitų metų gruodžio 8 d. plaučiuose jam atsirado skysčio. Jis buvo nu-

gabentas į ligoninę, kur taip pat tuojau atsigavo. Gydytojai jam įsakė neperšalti ir nepervargti.

Blogo oro dienomis Dr. Grigaitis niekur nevažinėja. Bet

jei oras geresnis, tai jis nuvažiuoja į susirinkimus, pasako kalbas (paskutinę red. J. Kardelio laidotuvių metu), dalyvauja posėdžiuose ir atvažiuoja į "Naujienas".

ALGIRDAS PUZAUSKAS

PAKANKA DARBŲ IR BE POLITIKOS

(Tęsinys)

Man atrodo, kad kaip tik tas bandymas viską sutelkti į "viesazinaičių" biurokratų rankas ir yra pagrindinė Bendruomenės silpnybė. Jos organizacija jau dabar, kaip amerikiečiai sako, yra pusėtinai "Top-heavy". Bendruomenės įstatai didžiausią galią ir jėgą suteikia Apylinkėms. Joms reikia ne tik "vykdyti" CV ir Apygardos valdybų pavedimus ir susirinkimų nutarimus, bet joms tenka pareiga "organizuoti ir palaikyti" švietimo, auklėjimo įstaigas, jos moraliai ir materialiai remia lietuviams nelaimės atvejais, jos rūpinasi, kad apylinkėje gyvenę lietuviai aktyviai dalyvaudėtų Bendruomenėje ir mokėtų solidarumo įnašus.

Tarybų ir dar, dievai žino, kurių bus sugalvota tarybų ir komitetų. Atrodo, kad kuo daugiau bus priorganizuota įvairių aparato poskyrių, tuo geriau visas darbas eis. Bet taip nėra. Žmonės į Bendruomenės susirinkimus neina, į valdybas dirbti neina, rasti patvartius išdininkus yra sunku, o surinkti lėšas švietimui irgi sunku.

TĖVAI — ŠVIETIMO PAGRINDAS

Senieji galvoja: kam aš turiu kitių vaikų mokytį, mano vaikai jau išaugę. Vengungiai irgi panašiai pasako. Tėvai, turį mokyklinio amžiaus vaikų su pagrindu nurodo, kad jie jau ir taip per metus šimtais sumoka už lituanistinį švietimą, už vadovėlius, už tautinių šokių kostiumus ir pan. Kitiems, matantiems spaudoje, kad atskirus kultūrinius darbus dirba Bendruomenė nepriklausomai: muziejai, chora, opera, įvairūs ansambliai, institutai, knygų leidykla, scenos būreliai, vaikų darželiai, dailės draugijos ir pan. darosi neaišku, kas gi lieka dirbti pačiai Bendruomenėi. Šios vadai matydami savo impotenciją, tada ir pradeda mažiausią darbėlį išpūsti iki milžiniškos apimties laimėjimų, bando pasiskolinti kitių nuveiktus darbus, bando užurpuoti ir jai visai nepriklausančias sritis, kad tik daugiau spaudos konferencijose būtų galima iš degtuko priskaldyti malkų.

Paskutiniame Lietuvių Fondo susirinkime būta įdomių diskusijų. Lietuvių Fondas skiria Bendruomenės darbams lėšas. Jau paskyrė per savo veiklos 6 metus 68,000 dol. Susirinkimo diskusijose dr. Tommas Remeikis atkreipė dėmesį į lituanistinio švietimo reikalams išleidžiamus Amerikoje pinigus. Jis aiškino, kad per 20 metų vien lietuviai tėvai, mokėdami už lituanistines mokyklas, išleido šimtais tūkstančių dolerių. Jis siūlė Lietuvių Fondui ir toliau tą švieti-

mo uždavinį daugiau palikti patiems tėvams, tik labai išimtinose sąlygose paremiant neišlaikancias mokyklas. Jis siūlė daugiau LF lėšų skirti kultūriniam leidiniams, kalbantams už Lietuvą patvaresnei kalba. Panašiai kalbėjo ir red. K. Bradūnas. Jis patarė fondo lėšų skirstytojams kviešti kultūrininkus į savo posėdžius įvairius muzikos, dailės, literatūros, švietimo specialistus, kad jie patartų, kur geriau nukreipti fondo aukojamas sumas. Tuo jis lyg norėjo pasakyti, kad pinigų surinkti ir uždirbti gali ir "aparačikai", bet juos naudingiau išdalinti jau reikia specialistų.

LIETUVIŲ FONDO LESOS

Tame fondo susirinkime kilo ir kitų įdomių minčių. Vieni siūlė daugiau pabrėžti paties fondo įnašus į lietuviškos kultūros dirvonus, siūlė patiems leisti knygas, ar bent ant fondo lėšomis išleisti knygų aiškiai užrašyti, kad tai Lietuvių Fondo leidinys. Fondo vadai dar tebevykstant, kalbėjo fondo nariai, tas paskleisų fondo vardą ir padėtų gauti naujų narių. Vienas Clevelando atstovas siūlė fondui tiesioginiai, kad ir nedidelė sumom paremti atskirus mokyklas. Tas esą padėtų parodyti visuomenei, vaikų tėvams, ką fondas daro.

Šios diskusijos parodė, kad ir fondo nariams jau rūpi atsiminti padėką ir pagarbą už duotus pinigus. Dabar gi, skaitome J. Daugl. reportaže iš Bendruomenės CV spaudos konferencijos, kad Bendruomenės vadai nei nemirktelėję pasisavino Lietuvių Fondo darbus: "Rūpinasi prof. Z. Ivinskio veikalo išleidimu". Kaip žinoma, tą veikalą finansuoja ir su profesorium tariais LF vadovybė. Ir kiti CV paskelbė: "materialiai paremti"... buvo paremti Lietuvių Fondo. Atėityje tokie fondo narių sentimentai — patiems prisiminti paremtų įstaigų ar asmenų dėkingumą — gali dar didėti. Tada Bendruomenėi nebeliks nei tos progos pasikaisyti kitų plunksnomis.

TARYBOS REIKALAS

Neužilgo Chicagoje turi įvykti Bendruomenės JAV tarybos suvažiavimas. Mano manymu, jis turėtų aiškiai ir be jokių sąlygų pabrėžti ir paskelbti visuomenei, kad Lietuvos lais-

(Nukelta į 5 psl.)

Vertėjo ir lietuviškai pasveikinti

Papiežius Paulius Šeštasis, Velykų rytą šv. Petro aikštėje kalbėdamas įvairiais bažnyčios ir tikėjimo reikalais, pasveikino klausytojus įvairiomis kalbomis. Iki šio metu popiežiai varėdavę vien lotynų kalbą, bet per šias Velykas popiežius sveikino net vienuolika kalbų. Klausytojus popiežius sveikino italų, anglų, rusų, vietnamiečių, čekų, vokiečių, prancūzų, graikų, ispanų, portugalų ir lenkų kalbomis.

Lietuviai atidžiai klausė popiežiaus kalbos ir kreipė dėmesį į kiekvieną jo pasakytą mintį. Turime pripažinti, kad tikintiesiems lietuviams buvo skaudu, kai vienuolikos išrinktųjų kalbų tarpe nebuvo lietuviškosios. Šiandien kiekvienam yra žinoma, kad lietuvių kalba yra viena seniausių kalbų pasaulyje. Ji yra senesnė, negu lotynų kalba. Lotynų kalba yra mirusi kalba, o lietuviškai šiandien dar kalba penki milijonai žmonių. Suprantančių lietuviškai skaičius yra dar didesnis.

Kalbininkai — lietuvių ir nelietuvių — pripažįsta, kad lietuvių kalba yra graži kalba. Lietuviškai galima pasakyti sudėtingiausias mintis. Ji turi daug balsių, todėl ne tik žodžiai, bet lietuviškos dainos ir giesmės labai gražiai skamba. Tai pripažįsta muzikai ir įvairūs garsų bei balsų specialistai. Lietuviškus žodžius gali ištartų ir storiausią liežuvį turintieji žmonės.

Reikia apgailestauti, kad visa eilė aukštųjų pareigūnų, iš anksto skaičiusių popiežiaus Pauliaus Šeštojo velykinę kalbą, nepatėrė pasveikinti ir lietuviškai. Mes žinome, kad Vatikane yra daug lietuvių dvasiškių, kuriems taip pat popiežiaus kalbos tekstas galėjo būti iš anksto žinomas. Bet mes nežinome, ar bent vienas jų atėjo mintis patarti pasveikinti ir lietuviškai. Taip pat nežinome, ar jų, atėjus tokiai minčiai, neišliko tylos paralyžius, kaip kartais atsitinka patarėjams kitose pasaulio vietose, įskaitant ir Chicago.

Lietuviams buvo skaudu klausyti popiežių, sveikinantį rusų kalba. Lietuviai žino, kad šiandien ta kalba eina patys bauriausiai paškviliai ne tik prieš ilgamečius katalikų bažnyčios principus, bet ir prieš kiekvieną gražesnį humanizmo pasireiškimą bet kuriame pasaulio krašte. Nei viena kalba nepasakytą tiek daug nesamo-

nių, melų ir šmeižtų prieš aukštesnius žmonijos siekimus ir žmoniškesnį sugyvenimą, kiek jų pasakyta rusų kalba. Skaudu lietuviams buvo ir tai, kad popiežius sveikino lenkiška ponų kalba. Rusai, lenkai ir vokiečiai šimtmečiais skriaudė lietuvius ir šitomis kalbomis nešė į Lietuvą karus, žudynes ir plėšimus.

Šimtmečiais skriausti ir šiandien skriaudžiami lietuviai susizavėję ekumeninės kalbų lygybės mintimis. Jieems būtų buvę džiugu, jeigu vyriausias katalikų bažnyčios galva, sveikindamas tikinčiuosius, būtų lietuviškai ištaręs: "Linksmų Velykų linkime..." Šie trys žodžiai tikintiesiems lietuviams būtų pastatę į lygių su lygiais eilę. Lietuviai žino, kad jie yra mažos tautos atstovai. Šimtmečius jie buvo skriaudžiami ir galingesniųjų stumdomi. Atsistojimas lygiųjų eilėse nebūtų pakėlęs jų į puikybę.

Lietuvių kartumėlis nei kiek nesumažėjo, kai jie atidžiai išklausė kitus popiežiaus Pauliaus Šeštojo žodžius. Popiežius patarė tikintiesiems priimti pagrindinius krikščionybės dėsnius ir atsakyti "malonaus ištaigingo gyvenimo". Jis priminė kiekvienam silpnajam ir iš "tingaus molio" sutvertam krikščioniui išvystyti naujos ir didvyriškos dorovės energiją, kuri kiekvieną pakeltų.

Daug tiesos pasakytą šiuose žodžiuose, bet vargu lietuviams juos galima būtų taikyti. Pirmą, didelėje ištaigoje gyvenančių lietuvių labai mažai pasaulyje yra. Vienas kitas, pasiekęs didelę ištaigos, šiandien jau lietuviu nenori būti ir nenori leisti net lietuviškai melstis. Antra, lietuviai gali būti iš "tingaus molio", bet jie ne tinginiai. Ne tik gimtiniame savo krašte, bet ir tremtyje jie parodė nepaprastą darbiningumą. Jis parodytas įvairiose srityse. Karas, okupacija, tremtis kirtu lietuviui smūgiu po smūgiu, bet jame liko pačios pagrindinės žmogaus dorybės.

Lietuviškai pasakytas velykinis popiežiaus sveikinimas būtų sukėlęs daug džiaugsmo kiekvienam tremtyje gyvenančiam lietuviui. Būtų sustiprinta viltis, kad lietuviai iš tikrųjų asistos tarp lygiųjų. Bet Lietuvą pasiekęs rusiškas popiežiaus sveikinimas bus dar vienas karčios tulžies lašas jau ir į šiaip perpildytą taurę. Popiežius Paulius Šeštasis šio bereikalingo kartumo lietuviams labai lengvai būtų galėjęs išvengti.

JONAS AUGUSTAITIS

LIETUVOS - LENKIJOS UNIJA

JOS PASEKMĖS IR ATRŪGOS

Praeitis — metmenys ir išpėjimas ateitimi

19 "Ich darf jedoch darauf aufmerksam machen, dass eine Nutzenwendung dieses Gedankens nicht ohne wesentliche militärischen Folgen bezüglich Stärke der einzusetzenden Kräfte, Bewillmachung usw. nach sich ziehen kann (sic). Deswegen bitte ich, bevor von einer solchen Demarkationslinie Gebrauch gemacht wird, nochmals die Entscheidung des Führers einzuholen und mich hierbei zu beteiligen. Heil Hitler! Ihr Ergebener Keitel". (Dokumentas 333, pas. Keitel) Vertimas: Leidžiu sau atkreipti dėmesį, kad realizacija šitos minties neapsieitų be esminių militarinų pasekų, dėl didumo kariškų jėgų mobilizacijos panaudojimo ir t. t., todėl prašyčiau prieš naudojant tokią demarkacijos liniją pirma gauti Fiurerio leidimą ir mane į tą dalyką įtraukti. Heil Hitler! Jūsų Keitelis."

Tad Merklio — Budreckio tvirtinimai, kad iškilus karui Lietuvos su Lenkija (atmetus ultimatumą) ir pasidalinti Lietuvos einant Dubysos linija, Keitelis sako, kad dėl to reikišią panaudoti stiprias karo pajėgas, skelbti mobilizaciją ir t. t. (Pastebiu, kad ir leidinio Akten Zur Deutschen Auswertungen Politik redaktoriai — parinktieji profesorai ir politikai (7 amerikiečiai, 6 britai ir 4 prancūzai) atkreipė dėmesį į Keitelio rašto turinį nusistebėdami (sic), kad toji linija negalėjo būti išdava Lietuvos karo su Lenkija).

Argi Lietuva buvo tokia galybė, kad ją nukariauti būtų reikėję tokį karo pajėgų? Net dviejų didelių — Reicho ir Lenkijos — būtų neužtekę esamų kariuomenių pasidalinti Lietuvą (Reichui iki Dubysos — Ventos), įvykdyti pagal Keitelį demarkacijos liniją,

kaip rašo Budreckis ir Merklio, bet dar būtų reikėję skelbti mobilizaciją? Bet! Toji siūloma Keitelio demarkacijos linija, buvo ne Reicho su Lenkija Lietuvos pasidalinimo linija, bet karo fronto linija, su Sovietų Rusijos armija. Reicho vyriausybė nežinojo ir abejojo, ar Lietuva neturi slaptos sutarties su Sov. Rusija ginti jos karo atvejų. Dėl to buvo teirautasi Reicho karo atšas gen. Köstringo Maskvoje (ir kitur) (Akten... dokumentas 339, Moskau den 18 — 21 März 1938, pasirašė von Teppelskisch).

Sitoti Dubysos — Ventos linija yra prisimintina ir šiandien iš pirmojo pasaulinio karo laikų — caristinės Rusijos ir kaizerinės Vokietijos fronto, stovėjusio ilgoką laiką. Karo strategijoje tokių mišrių fronto linijos dažnai kartojasi ir čia Reichas buvo nusistatęs prisileisti sovietus iki čia, bet ne arčiau ir ne visai prie savo sienos. Vėliau po metų (1939 metais) prieš Lenkijos — Reicho karą ir po Lenkijos nukariavimo, žinome, kad Ribbentropas Maskvoje pagal slaptą protokolą (Ribbentropo — Molotovo) 1939 m. rugpiučio mėn. 23 d. perleido sovietų įtakai Estiją ir Latviją, kurias skyrė nuo Reicho Baltijos jūra, o Lietuvą pasiliko savo įtakai, kuri patekus sovietams, būtų buvusi Sovietų su Reichu sausumos siena, ko Hitlerio politika vengė. Tik vėliau, karo metu su Lenkija, kai sovietų armijos, priešingai Ribbentropo — Molotovo susitarimui, užėmė Vilnių ir Vilniaus kraštą, (kai Lietuva atsisakė jų užimti) antruoju susitarimu, 1939 m. rugsėjo 28 d. — kietų derybų eigoje, Ribbentropas sutiko užleisti sovietų įtakai visą Lietuvą, išskyrus mažą juostą nuo Nemuno (ar Šešupės) Sūduvos krašto, kurį pasiliko dar savo įtakoje, tik kad nesudaryti tiesioginės su Rusija sausumos sienos. Tik iš trečio karto — (1941 sausio mėn. 10 d.) — šitą Lietuvos juostą įtaką Reichas pardavė Sov. Rusijai už 7.500.000 aukso dolerių, kai Hitleris jau buvo nusprendęs karo žygį į sov. Rusiją. (Karas prasidėjo 1941 m. birželio 22 d.). Kaip Hitleris vengė sienos su S. Rusija, patvirtina tą ir Göringo našlė, pabrėžusi, kad Hitleris baisiai užpyko,

kai sovietai priėjo prie Reicho sienos ir kad tas sudarė vieną iš priežasčių pagreitinoti žygį į Rusiją.

Taip vengiant Sovietus prisileisti prie Reicho sienos, visiškai suprantama Hitlerio - Keitelio strategija — (Dubysos - Ventos fronto su Sovietais linija), nes besiveržiančiai į vakarus sovietų armijas būtų buvę galima tik sulaukyti ties Nemunu — Klaipėdos krašte — ko Hitleris vengė. Šiandien iš dokumentų jau žinome, kad, kai 1940 m. birželio mėn. 14 — 15 d. sovietų armijos jau veržėsi į Lietuvą užimti savo įtakos teritoriją, tai Hitleris išsigando, kad sovietų armijos užimtų buvusio Lietuvos Klaipėdos krašto — (1939 m. kovo mėn. gražinto Reichui) — ir Sūduvos juostos. Todėl to sovietų armijos žygio metu iškelta iš Klaipėdos ten stovėjusi Reicho kariuomenė už Nemuno, kuri savo skaičiumi ir strateginiais netinkamumais (be jokių terenos kliūčių — lyguma) nebūtų galėjusi sulaukyti sovietų armijos.

Bet kai Lietuva neturėjo su Sovietų Rusija slaptos sutarties ginti Lietuvą nuo užpuolikų, tai šita Dubysos — Ventos karo fronto linija, Keitelio pavadinta demarkacijos linija, tapo bereikšmė, teoretinė, be pagrindo, kuri tačiau davė Budreckiui, Merkeliui (o gal ir dar kai kam) pagrindą rašyti, kad tai buvusi Lenkijos — Reicho Lietuvos pasidalinimo linija, event. karo metu su Lenkija, jeigu Lietuva būtų pasipriešinus Lenkijos ultimatumui.

Tačiau kas gi galėjo vykti, jeigu iš tikrųjų Lietuvos vyriausybė būtų atmetusi Lenkijos ultimatumą? Pirmiausia svarstant tą klausimą tenka neužmiršti, kad ultimatumas (ir toks jo tekstas) buvo sutarta prieš jo įteikimą perimti, taigi ir šis svarstymas, — kaip ir Dubysos linijos, — yra grynai teoretinis. Bet prileiskim, kad kokių nors nepaprastų įvykių dėka, — Smetonos lenkiškos politikos pasikeitimas ir atsisakymas nuo susitarimo ultimatumą priimti arba Smetona staiga nustoja valdžios... ir kita Lietuvos vyriausybė atmeta ultimatumą, vyksta karas? Nelengva numatyti karo eigą, objektyviai nustatinti karo frontų kon-

figuracijas, nes tai būtų grynai teoretiniai samprotavimai, spėliojimas, ir todėl netenka apie tai plačiau kalbėti. Tačiau, einant politinės reikšmės elementais (kurie buvo minėti pirmiau), neabejotinai galima tvirtinti, kad jei būtų buvęs Lenkijos pradėtas prieš Lietuvą karas, tai būtų buvę taip, kaip sakė Hitleris, atsilankiusiam pas jį Beckui, ir kaip tą patį vėliau jam per ambasadorių pakartoję Ribbentropas, kad Reichas suinteresuotas Lietuva (net iš Lenkijos reikalavo pranešimo apie tolimesnių įvykių raidą), todėl remdamasis savo interesų apsauga, būtų užėmęs Lietuvą (žinoma, kartu su Lietuvos armija prieš lenkus). Kas gi tada galėjo Hitleriui sutrukdyti Reicho interesus saugoti?...

Tad, visai neabejotina, kad Lietuva karo eigoje būtų patekusi Reichui, tapus Reicho satelitine valstybe ir išvengus pirmos sovietų okupacijos su visais žiaurumais ir žmonių nuostoliais — išvezimas į tolimus Sov. Rusijos kraštus. O Lenkija, eidama prieš Reicho interesus, bevaidmainiudama, besistengdama paglenžti kitus, mažiausiai būtų netekusi koridoriaus, arba jau 1938 m. būtų įvykę, kas įvyko po metų — 1939 — pasidalinimas jos su Sov. Rusija.

Jei Smetonos režimo spaudžiamoji visokiais būdais Lietuvos opozicija ultimatumo metu buvo neutrali, ar santūri, nežinodama slapto Smetono — Lozoraičio kombinacijų su Lenkija Vilniui išaldyti, tai dabar, dalykams aiškėjant, net ir iš tautininkiškųjų grupių girdėti balsų, kad ultimatumo nereikėjo priimti, bet priešintis. Bet ir dalis tremties spaudos, patekusios į vienuolių — marijonų, pranciškonų, dominikonų — rankas, paskutiniu metu pradėjo teisingai Smetoną ir jojo veiklą — savaime, ir ultimatumo priėmimą, nes Lietuvai nebuvo tekitokios išieities. Todėl ir A. Budreckis savo straipsniu "Aiduose" apie ultimatumo neišvengiamą priėmimą įsirašo į Smetonos režimo grynųjų grupę.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PProspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima liginis pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti HU 8-3222

Telef.: PProspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-9
tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: RRepublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2333
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9,
antrad., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir seštad. tiktai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET

Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., seštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antrad., penkt. 10-4, ir
seštad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir seštad. uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak.,
antrad., penktad. 1-4 popiet.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Seštad. nuo
9:00-2:00 p. p.

Trečiadieniais uždaryta.
ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba
Dr. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PRŪSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-9 vak.
Ofiso telefonai: 776-2830
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-3 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiad.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima liginis pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-6195

**PAKANKA DARBŲ
IR BE POLITIKOS**

(Atkelta iš 4 psl.)

vės bylos politinį darbą ir toliau dirba Amerikos Lietuvių Taryba glaudžiam ryšyje su Vliku ir Lietuvos diplomatais, kad Bendruomenė, glaudžiai derindama savo veiklą su politiniais veiksniais, prisideda prie laisvės kovos darbų, ugdydama lietuvių visuomenėje solidarumo ir vienybės dvasią, neieškodama sau įkvėpimo rinkimus pralaimėjusių Los Angeles respublikonų veikėjų tarpe, bet žengdama plačiai sutartu visų Amerikos lietuvių, senų ir jaunų, demokratų ir respublikonų, Lietuvos interesų, bet ne vienos grupės interesų keliu.

Taryba turi atšaukti CV paskelbtą bendrąsias ir papeikti CV, kad ji be Tarybos žinios ir prieš nemažos jos dalies valią, savo nuožiūra, tokį skaldantį ir visuomenę kiršinantį bendrąsias išsiuntinčio, prasižengdama visoms veiklos tradicijoms ir veiklos sričių dženelmeniškam pasidalinimui.

Taryba galėtų įpareigoti CV plėsti ir gilinti slidarmo dvasią tarp įvairių lietuvių įsitikinimų ir grupių, ieškoti sugyvenimo tarp visų pažiūrų lietuvių.

Taryba turėtų įpareigoti Bendruomenės valdybą išdinti pastangas renkant solidarumo įnašus ir iš anksto paskelbti rugsėjo, ar kitą mėnesį Bendruomenės lėšų rinkimo mėnesiu.

"NE BANDA, IESKANTI PIEMENS" ...

Šį ilgą rašinį noriu užbaigti Vytauto Volerto 1967 rugsėjo 13 d. "Drauge" paskelbtomis mintimis. Esu tikras, kad jis nerash apie Bendruomenę, bet tos mintys šiandien nepaprastai gerai tinka Bendruomenės

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 8-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai, Speciali pagalba košioms (arabų šumeriai) ir t. t.
Al.: 9-4 ir 8-8 Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — pilna apraustas
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
NAUJA SIUNTA:
ZEMA KAINA
PUIKIEMS
FONOGRAFAMS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos pragramos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

važams. Jis rašė: "Visuomeninis sambūris jaunu lieka tol, kol remiasi visuomene. Kai jis virsta asmenų, grupių ar kurios kartos prieglauda, tuojau prasideda skylinėjimas, byrėjimas. Kai sambūris skatina narius visas jėgas atiduoti tik to sambūrio vidaus reikalams, auginasi tokį kiautą, iš kurio niekada neišsiplės. Skaudu klausyti, kai institucija, žinanči didelės visuomenės dalies pritarimo stoką, atsisako bendradarbiauti su kitais vienetais, skelbiami pasiimanti visos išieivijos uždavinius vykdyti ir nejaucia, kad šiuo spreminu kasasi duobę. Visuomenė savus reikalus nori tvarkyti pati. Klausoma patarimų, bet diktato nepriima; svarsto kiekvieną mintį, bet nepalankiai žiūri į nurodinėjimus; padeda dirbantiems ir juos gerbia, nebijodama pasisakyti dėl pastebėtų klaidų."

"Žmonių visuomenė — ne banda, ieškanti piemens. Ji yra galvojančių, bendrų siekių turinčių asmenų grupė, pati sau pasirenkanti kelius, laukianti minties, bet nemėgstanti botago".

Juo greičiau mūsų Bendruomenės vadaai tą mintį suprast, tuo bus geriau visai Lietuvii Bendruomenei Amerikoje.

Brighton Parkas

Chicago Našlių ir Našliukų Draugiško Klubo susirinkimas įvyks balandžio 11 d., Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Prasišės 8 val. vakare. Narius-es ir norinčius prisirašyti klubas kviečia skaitlingai atsilankyti, nes iš anksto reikės aptarti bei pasirošti pavasario, vasaros piknikams, kurie jau artėja. Praeitais susirinkimas įvykęs kovo 14 d. buvo gana trumpas. Prie klubo prisirašė viena nauja narė. Raštininkė M. Urbelis protokolas, valdybos bei baltaus komisijos pranešimai buvo priinti.

Tradiciniam banketui jau salė užsakyta spalio 19 d., Polonia Grove 4606 Archer Ave. Šiuo metu serga Mary Sandarga, Juozas Baličas, Antanas Burba ir Mrs. Gedrimas, Palinkėta jiems greit pasveikėti. Susirinkimą gražiai pravedė pirmininkė Mrs. Mary Nemberieza. Vėliau Jurgio Joniko orkestrui grojant vyko šokiai ir vaišės.

Joniškių Labdarybės ir Kultūros Klubo šaunus balius įvyks pa Velykų balandžio 12 d. Hollywood salėje. Pradžia 7 val. vakare.

Narius bei svečius klubas kviečia gausiai atsilankyti. Šokiams gros Jurgio Joniko orkestras, kuris gerai nuteikia šokėjus. Bus valgių, gėrimų, naudingų dovanėlių ir margų velykinių margučių. O virtų skanių pampušų visi baltiaus dalyviai galės valgyti nemokamai. Be to bus prvesta mėnška gražių dainų programa. Taigi, visi bei visos dalyvaukite.

Žagariečių klubo linksmybių pavasarinis atvelykio balius įvyks sekmadienį, balandžio 13 d., Hollywood salėje. Pradžia 4 valandą popiet. Visi atsilankiusieji turės progos su savo draugais — prieteliais smagiai pasilinksmiti ir Jurgio Joniko orkestrui grojant pasišokti. Baltiaus komisija ir svečių patarnautojai atsilankiusius maloniai priims bei pavaišins skaniais valgiais, gėrimais ir velykiniais margučiais. Bus išdalyta daug visokių dovanėlių. Taigi visi prašomi nepamiršti šio žagariečių baltiaus. Visus kviečia valdyba ir komisija. A. Jusas

Help Keep Our Economy Strong
BUY U. S. SAVINGS BONDS

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Goldblatt krautuvėje sprogo bomba
Krautuvės tarnautoja užmušta, o trys vėnos šeimos nariai sužeisti Goldblatt departamentinėje krautuvėje, esančioje prie 91-mos gatvės ir Commercial Ave., sprogo bomba.

Tai atsitiko krautuvės žaislų skyriuje, kai pirkėjas, pastebėjęs lentynoje kažką įdėtą į popierinį maišelį, paėmė jį ir padavė krautuvės tarnautojai Catherine Lebeter. Vos tarnautoja paėmė jai paduotą daiktą, kaip įvyko sprogimas. Pasirodė, kad tame popieriniame maišelyje buvo bomba. Lebeter buvo vietoje užmušta. Ji buvo 65 metų amžiaus ir krautuvėje tarnavo (dirbo ne pilną laiką) per paskutinius penkeris metus.

Nuo bombos sprogimo sužeisti buvo trys vienos šeimos nariai: Frank Aldrich (10304 Green Bay Ave.), jo žmona Josephine ir jų šešių metų sūnus Jimmie.

Pirmieji du sužeisti gana sunkiai. Berniukas mažiau tenkentoje. Visi buvo nugabenti į ligoninę. Kiek žinoma, yra ir daugiau lengvai sužeistų.

Iš policijos pranešimo matyti, kad bomba buvo namų darbo. Tai buvo vamzdis iš abiejų galų užkimštas ir juodo parako pripiltas. Neišaiškinta dar, koks prietaisas buvo pritaistas, kuris iššaukė bombos sprogimą.

Karpui persodinta širdis

Chicago priemiesčio Skokie gyventojas Haskell Karp išgyveno 63 val. dirbtinės (padarytos iš plastikos) širdies pagalba. Dabar toji dirbtinė širdis jau išimta, o jos vietoje veikia iš numirusios moters persodinta širdis.

Kaip skelbia paskutinės žinios, Karp laikosi visai gerai ir yra vilties, kad jo gyvastis bus išgelbėta.

Operacija buvo padaryta Houston (Texas), kuris pradeda vis labiau ir labiau pasižymėti keliais savo žymiais chirurgais, sėkmingai atliekančiais širdžių persodinimus.

Tyrinėja gaisrą

Gaisrininkų viršininkas įsakė nuodugnai iširti 900 N. Lake Shore Dr. apartamentinio trobesio gaisro priežastį.

To apartamentinio 29 aukštų pastato projektas buvo sudarytas garsiojo architekto Ludwig Mies van der Rohe.

Gaisras kilo viename apartamente, kurį per vienuolika metų nuomavo pats gaisrininkų viršininkas, bet dabar ten gyvena Mary Considine. Gaisro nuostoliai sieks apie 50,000.

Prašo suteikti amnestiją

Roosevelto universiteto profesorių ir studentų komitetas

Kreipėsi į universiteto vadovybę, kad suteiktų amnestiją keturiems negrams studentams, kurie pasižymėjo smurtiškais veiksmais vasario 18 d. studentų riaušėse.

Tie studentai buvo pašalinti iš universiteto. Komitetas prašo, kad jiems baumė būtų dovanota ir jie galėtų vėl lankyti universitetą.

Reikalauja atsistatydinti keturis aldermanus

Vakarinėje miesto dalyje prasidėjo sąjudis, kurio tikslas yra pašalinti keturis miesto tarymos narius. Sąjudžio vadai teigia, jog tie nariai visiškai nereprezentuoja tų rajonų, iš kurių jie buvo išrinkti. Reikalaujama, kad pašalintų iš savo pareigų šie aldermanai: Harry Sain, Joseph Jambore, Edwin McMahon ir Robert Riggs. Pastarasis yra negras.

Susidariusi grupė, kuri yra nusistatčiusi prieš minėtus miesto tarybos narius, tvirtina, jog jie visiškai nesirūpina reikalais tų vietovių, iš kurių jie yra išrinkti.

Amerikiečiai rinktų ir juodą prezidentą

Gallup šiomis dienomis pravedė atsiklausimą, kaip rinkėjai žiūrėtų į kandidatą į prezidentus, jei partijos pastatytų kandidatą iš katalikų, žydų ar negrų.

Prieš 10 metų, būtent 1958 metais į panašų Gallup klausimą už negrą pasisakė 38 nuosimčiai, o šiais 1969 metais jau pasisakė 67%.

1937 metais už žydų kandidatą į prezidentus pasisakė balsuosią 46 nuosimčiai; šiemet jau 86%; taip pat 1937 metais už katalikų žadėjo balsuoti 64 nuosimčiai; šiemet 88%.

Negrai baltųjų padedami paskutiniiais metais pastebėtinai sparčiai kopija į viršūnes. Gary ir Cleveland miestų merai yra negrai; Massachusetts turi negrą senatorių; Los Angeles, kur negrų yra dar tik 15 nuosimčių, negrų kandidatas į miesto merus bemažko nenugalėjo baltųjų kandidatą. Net Pietuose negrai vis daugiau pradeda perimti valstijų ir municipalitetų įstaigas.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Chicago Lietuvių Našlių ir Pavienių klubo eilinis susirinkimas įvyks trečiadienį, balandžio 11 d. 8 val. vak. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai ir narės prašomi gausiai dalyvauti susirinkime. Aptarsime klubo reikalus, išlausysime komisijų raportus. Uždarius susirinkimą, grojant J. Joniko orkestrui, prasidės šokiai su vaišėmis.
M. Urbelis, rašt.

— Chicago Lithuanian National Democratic Club narių susirinkimas įvyks trečiadienį, balandžio 9 d. 8:00 val. vak. Hollywood Hall, 2417 West 43rd St. Visi nariai prašomi dalyvauti, nes turim daug klubo reikalų aptarti.
J. Baličas, rašt.

A. A.
JOHN MACHENSKAS
Gyv. 6626 So. Artesian Avenue
Mirė 1969 m. balandžio mėn. 8 d., 2 val. ryto, sulaukęs 84 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Betygalos vls., Valatkaičių km. Amerikoje išgyveno 55 metus. Paliko našlė: žmona Louise, sūnus Edward, dukter Augustas Sennel, 4 anikai, posūnis Victor Sheblis su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Lietuvių Kęstučio Pašalpos klubui.
Kūnas bus pašarvotas trečiadienį, 3 val. p. p. Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th St.
Penktadienį, balandžio 11 diena 9 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. John Machenskas giminės, draugai ir pažįstami nuodžiū kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nulindė lieka:
Žmona, dukter, posūnis, anūkai.
Laidotuvių Direktorai Lackawicz ir Sūnūs. Tel. RE 7-4213.

Žydai privertę rusus pulti čekoslovakiją

Oficiali Sovietų telegramų agentūra TASS pakartojo Libano arabų laikraštuko "Al Dunia" kaltinimus, kad žydai esą privertę sovietus daryti invaziją į čekoslovakiją.

Būdami aukštoje valdžios vietoje čekoslovakijos žydai siekė "nuversti socialistinę santvarką ir grąžinti kapitalizmą, kad galėtų pasitarnauti Izraeliui".

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandose gražiausias gėris ir vaikai, antkapų papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELININCIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMIS VISTA
REpublic 7-9606 REpublic 7-8001

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS GAIDAS **GERALD DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

LACKAWICZ IR SŪNŪS
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMIN
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

Šių metų balandžio mėn. 11 d. (penktadienį) 7:30 v. vak. iš Šveicarijos atvykęs Lietuvos Pasiuntinių Patarejas DR. A. GERUTIS Jaunimo Centro salėje, 5620 So. Claremont skaitys paskaitą

Europa - europiečio akimis

Kartu bus ir dr. A. Geručio suredaguotos knygos "LITHUANIA" (Lietuvos Nepriklausomybės Fondo leidinys) pristatymas.

Dr. A. Gerutis per 30 metų gyvendamas Šveicarijoje, sekąs įvykius kaip Lietuvos diplomatas ir publicistas savo paskaitoje tuos įvykius vertins, kiek jie mus (teigiama ar neigiamai) įtakoja Lietuvos išlaisvinimo pastangose.

Chicago lietuviai maloniai kviečiami paskaitoje dalyvauti.

Dr. A. Geručiai Chicagoje priimti Organizacijų Komitetas

ALTO METINĖ KONFERENCIJA

Čikagos Lietuvių Taryba šaukia savo metinę konferenciją sekmadienį, balandžio 13 d., 2 val. po pietų, Vyčių salėje, 2451 West 47th St.

Konferencijoje kviečiamos dalyvauti per savo atsiųstus atstovus patriotinės Čikagos lietuvių organizacijos klubai ir

PATYRĖS ROSELANDIETIS ELEKTRIKAS

licenzijuotas specialistas, senų namų elektrai įvesti, 100 amperų 240 voltų, perkelia metrus, įtaiso naujus jungiklius šviesai ir 240 v. vėsinimams, įkainavimas nemokamas. Telefonuokite prieš 9 val. ryto ir po 7 val. vak. PU 5-3300 S. CHIUZELIS

DAŽYMAS

Pigiai dažau kambarius, valau kilimus ir baldus

Z. RUDIS Tel. CL 4-1050

Kas nori šių metų gegužę 26 dieną su Rask-Rasciausku važiuoti į Vilnių, Rygą, Maskvą, Romą ir kitas vietas, tai prašomas neatidėliojant pas mus užsiregistruoti, nes vietų nedaug.

AMERICAN TRAVEL SERVICE

WALTER RASK, prezidentas 9727 So. WESTERN AVE., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvų, laivų, traukinių bilietus ir paruošiamės kelionių dokumentus ir visus pasaulio kraštus. Pildome aplikacijas tiems, kurie ateinančiais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

VLADAS SIMAITIS

apskaituoja palamų mokesčius — income tax lietuviams, informuoja apie namų pirkimą, pardavimą, paskola ir kita. 2737 W. 43rd STREET CL 4-2390

draugijos, kurios remia Amerikos Lietuvių Tarybos darbus.

Teko uždaryti kanalą

Iš baržos, kuri gabeno gazoliną, prie Dicke Rd. tilto (3821 Indianapolis) įvyko nelaimė. Barža užkliuvo už tilto ir apie 6,000 galonų gazolino išsiliejo į vandenį.

Buvo įsakyta kelioms valandoms tą "vandens kelią" uždaryti, kol praėjo pavojus, kad gazolinas gali užsidegti.

TRUMPAI

Danguolės ir Eugenijaus Bartkų pirmagimė — rusvaplaukė dukrelė per Velykas pakrikštyta Viva Onos vardu. Krikštąteviu buvo Algirdas Budreckas, o krikštamotė — Danguolės sesuo Laima. Gary, Ind., bažnytelėje krikštijo kun. I. Urbonas. Vėliau inž. Bartkaus rezidencijoje buvo smarki puota.

Alex Dargužis Jr., Aleksandro sūnus, mirė nuo širdies smūgio. Jis neseniai grįžo iš karo tarnybos.

Stanley Dargužis Velykas praleido pas savo dukrą šiauriniame Chicagoje priemiestyje. Dr. Vileišis dar neleidžia jam grįžti prie darbo hotelyje.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654 State Farm Fire and Casualty Company

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

Apraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

HIGH RATES

4.75% Per annum on regular Savings

5.25% Per annum on investment bonus

Savings Insured to \$15,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prietnamomis. Žemesnėmis negu kitur kainomis. KREIPKITĖS į mūsų vienintelę Čikagoje lietuvių įstaigą, turinčią tel. SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Čikagos į Lietuvą. Vedėjai: E. ir V. ZUKAUSKAI

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

SUBRENDUSI MOTERIS Gyventi vietoje ir būti kompanijone kitai vyresnei moteriai. Mažas apmokešimas Sheridan Rd. pastate su elevatorium. Turi kalbėti ir suprasti angliškai. Skambinti 677-1565 arba 338-8001

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkių ir Darbininkių

MEN - WOMEN FULL OR PART TIME

DAYS AND NIGHTS

Good starting salary.

Paid Hospitalization & other fringe benefits.

JACK IN THE BOX DRIVE-THRU RESTAURANT

5945 N. CLARK

334-9606

FURNITURE AND FIXTURES Rakandai ir Įrenginiai

PARDUODAMI IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išimokėtinai. Aptarnauja lietuviai. SOUTHWEST FURNITURE CO. 6200 So. WESTERN AVE. TEL. GR 6-4421

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

RESTAURANT

Leaving City. A bargain at \$2,500. Call to see

722-9582

PARDUODAMAS MARQUETTE PARKE GERAI EINANTIS BIZNIS, VALGYKLA T U L P Ė.

2447 W. 69th STREET

Tel. GR 6-9504

PARDUODAMA TAVERNA SU NAMU

Geroje vietoje ant Washenaw ir 43 kampo. Skambinti tel. VI 7-8935

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMAS 4 KAMBARIŲ BUTAS. 2 miegamieji, apšildomas, dirbančias porai, 42 ir Rockwell St. Tel. 847-5292.

♦ Liet. Teisinių D-jos Chicago Skyrius rengia teisinių Jono Gudauskio ir Vlodo Miezelių pagerbimo vakarienę (gen. V. Miezeliu išleistuves), kuri įvyks balandžio mėn. 20 d., sekmadienį, 6 val. vak. Sharko's rest., 6301 W. 63rd St. Vakariene \$5 asmeniui. Teisininkai, atsg. karininkai ir visi lietuviai kviečiami dalyvauti. Pakvietimai gaunami siunčiant čekius iki balandžio 14 d. — F. Gaudušas, 4527 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. 60632. Telefonas VI 7-4871. (Pr).

♦ Jau dabar iš anksto kviečiame sau rezervuoti vietą LIETUVIŲ TELEVIZIJOS baliui - banketui, kuris įvyks š. m. gegužės mėn. 24 d. Jaunimo Centro didžioje salėje.

Atsilankiusius lauks išskirtinai įdomi meninė programa, vaisės ir šokiai. Staliukai užsakomi paskambinus į Lietuvos Televizijos studiją tel. 254-2233. (Pr).

— Lietuvių Fondo Vakariene. Įvyks š. m. gegužės 25 d. Čikagoje, Jaunimo Centre. Bus meninė programa. Vakarienei proga visi įstoje į FL narius ir FL nariai, padidinę savo įnašus nemaziau šimtinės, bus pristatyti ir pagerbti kaip kovotojai už lietuvių ir mūsų tautos gyvybę. Vakarienei registruotis ir įnašus įteikti galima LF būstinėje, 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, telef. 778-2858 arba savo apylinkės LF važaus komitete bei pas FL įgaliotinį. (Pr).

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

TOOL and DIE REPAIR

Must be Experienced

ALSO MAINTENANCE MAN

Electrical, Mechanical Experience, Etc.

These Are Permanent Jobs With Plenty of Overtime.

Top Wages

FOR APPOINTMENT CALL

847-4685

IMMEDIATE OPENING

FRENCH PASTRY — BAKER

DAYS — FULL TIME — GOOD STARTING SALARY

Congenial surroundings.

FRENCH PASTRY SHOP

948 N. RUSH STREET — or call DE 7-1808

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

SHIP FITTERS AND BURNERS

(1ST CLASS ONLY)

MACHINIST, OUTSIDE

1ST CLASS

Apply Employment Dept.

Brewer Dry Dock Co.

2945 Richmond Terrace

STATEN ISLAND, N. Y.

An Equal Opportunity Employer

SECRETARY

To Plant Manager

Steno required. Good starting salary. Full company benefits.

Phone JOHN KELLY

AR 6-2171

INTERCHEMICAL CORP.

2211 N. Elston

PATIKIMA VĖJĖJA Klebonijai, 5 dienos savaitėje. Nuo 11 val. ryto iki 7 vak. Gyventi kitur. Aukščiausias atlyginimas. Kalbėti kiek angliškai. Dėl informacijų skambinti nuo 9 ryto iki 5 p. p. kasdien. RO 4-0615

GENERAL OFFICE

Lite Dictaphone. Good typist, mature woman. Small office, near Harlem-Garfield — Oak Park.

366-2882

HAIRDRESSER WITH FOLLOWING

South - West side location.

Phone BARBARA 925-2657

CLERK - TYPIST

Permanent. Good salary. Apply PACIFIC

CAR & FOUNDRY CO.

4401 W. 44th PLACE

See Mr. GROMALA 254-6950

HOUSEKEEPER

For 5 motherless children. 4 in school. Room and board plus good salary. Call

637-4979 or

AR 6-6963

BILLER TYPIST

Experienced

NCR OPR.

Convenient location 1 block from Lake St. "L" stop Ask for Mr. Richard L. Keller

346-7900 Weekdays

EU 6-7264 Sunday

CADILLAC PLASTICS and CHEMICAL DIV.

727 W. Lake St., Chicago

WOMEN NEEDED

Full time or 3 days per week for light packaging work. Good opportunity for retirees. Located in Ford City area.

WESTPAK 7401 S. PULASKI

SECRETARY

Legal, s. hand and typing required. Some experience.

Loop location.

FR 2-9234

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

EXCELLENT IMMEDIATE OPENINGS

GENERAL FOODS CORP.

Offers

Challenging Opportunity To Men

PACKAGING MECHANICS

Candidates should be high school graduates, and willing to learn. Prior background in packaging not necessary since company conducts its own training program for persons of above average mechanical aptitude. If you don't have top wages and the opportunity to advance in your present job, and want a chance to earn, while you learn, we will give you the opportunity. These positions are permanent, year round employment and security.

For Information Call J. Carter, 826-7006

GENERAL FOOD CORP.

An Equal Opportunity Employer 4100 W. Fillmore

WORK & LIVE IN FLORIDA

Excellent openings for —

AIR-CONDITIONED MECHANICS

Experienced — Light, Residential and Commercial. Ideal living & working conditions. Service, Install & Maintenance background required. TOP WAGES — excellent company and fringe benefits. Permanent year round employment. (20 year old company). Excellent employment record.

AIR - COMFORT INC.

2030 HARVARD ST. SARASOTA, FLORIDA 33577

RELIABLE MALE HELP WANTED

Apply in person between 9 and 12.

DRESSEL'S BAKERY

6630 So. ASHLAND AVE.

CHICAGO, ILL 60636

An equal opportunity employer

NORTH SIDE YOUNG MAN

20 OR OVER — TO TRAIN Automotive parts rebuilder, machinist. Some driving. Knowledge of far N.S. helpful. Vets can qualify for Federal apprenticeship program. MANY BENEFITS

HYDRAULIC RESEARCH CO.

RO 4-6733

Mon. thru Fri. 11 to 3

LAUNDRY ROUTEMAN

Established southside Route. Salary plus bonus.

Ask for Mr. MARTIN 7 to 3 P. M.

GEM LAUNDRY

616 WEST 26th STREET 326-2020

LADDERS ASSEMBLERS

NO EXPERIENCE NECESSARY. 5 DAY WEEK.

Good Salary — Good transp. 268-2180

5319 So. LA SALLE

"NAUJIEŅOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BĪCIULIS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESIMČIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

SKUBIAI PARDUODAMAS Marquette Parko apylinkėje 10 metų senumo 2 aukštų, 2 butai po 4 1/2 kamb., namas. Įrengtas rūšys, 2 atskiros šildymo sistemos. 2 mašinių garažas.

J. BACEVIČIUS - BELL REALTY

6455 So. KEDZIE AVENUE TEL. PR 8-2233

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 WEST 59th STREET

Prospect 8-5454

ISVAŽIUOJAME I FLORIDA. Marquette Parko apylinkėje parduodame mūrini bungalow geram A-1 stovyje. 3 miegamieji, 1 1/2 maudynės, sakuotos pusės sienos 2 aukšte, sakuota pusi ir panelių išmuštas visas rūšys. Gazo karšto vandens šiluma, iškeltas nutekėjimas. Nerūdimas plieno nuolatiniai žiemos langai, 2 auto garažas, daug įvairių priedų. Tik apžiūrėti įvertinsite. Kaina neįskelta. Telefonuokite 434-8247.

LEO'S SINCLAIR SERVICE Leonas Franckus, Sav.

Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775

(Currency Exchange Įstaiga) Pigūs automobilių draudimai.

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokėjimo sąlygos.

J. BACEVIČIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

WESTERN AUTO SERVICE

Body, Fender work and welding. Tel. LA 3-1790

STEVE SCERBA 4318-20 So. Western Ave.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA